

HADELAND

VEDLEGG

TIL SAKSLISTE

REGIONRÅDET FOR HADELAND

LUNNER PRODUKTER, ROA

22.06. 2012

SAKENE 29/12 til 37/12

**Gran
kommune**

**Jevnaker
kommune**

**Lunner
kommune**

**Oppland
Fylkeskommune**

HADELAND

Oppland fylkeskommune
Postboks 988

2626 LILLEHAMMER

Vår ref.
12/00725-4
edst

Arkiv
113, Q00

Deres ref.

Vår dato
26.04.2012

Nasjonal transportplan 2014-2023. Innspill fra Regionrådet for Hadeland.

Hadeland ønsker å ta sin del av befolkningsveksten i Osloregionen.

Gjennom arbeid med Regional plan for Hadeland ønsker regionrådet å legge til rette for at kommunene på Hadeland tar sin del av befolkningsveksten som vil komme i Osloregionen. Dette er bare mulig dersom veg og jernbaneforbindelser i - og til og fra regionen forbedres vesentlig.

Midler innarbeidet i NTP 2014-2023 legger ikke til rette for at Hadeland skal kunne ta sin del av veksten som vil komme. Dette vil være tilfelle uansett hvilken av de foreslåtte rammene som legges til grunn.

Atp-strategi for Osloregionen lar seg ikke realisere.

Kommunene på Hadeland har sammen med over 60 kommuner i Osloregionen, Oslo kommune og Akershus og Østfold fylkeskommune, sluttet seg til Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen. Strategien innebærer utbygging av et transportsystem som på en effektivt og miljøvennlig måte binder regionen sammen. Jernbanen må være "ryggraden" i kollektivtransporten, supplert med et vegsystem med god fremkommelighet for næringstransport og kollektivtrafikk. Det framlagte forslag til NTP gjør det ikke mulig å bygge ut transportsystemet i Osloregionen i tråd med denne strategien i overskuelig framtid.

Rammene må økes.

Planforslaget fra transportetatene synliggjør på en god måte behovet for betydelig styrking av ressurser til samferdselsformål. Planforslaget viser at videreføring av dagens nivå vill medføre betydelige og til dels dramatiske utsettelse av viktige tiltak i vår region.

Regionrådet for Hadeland er derfor enige med Østlandssamarbeidet og Samarbeidsalliansen Osloregionen når disse påpeker at det er behov for en betydelig økning av rammene i forslag til NTP 2014 – 2023.

For å klare de utfordringene en står overfor er det på mange områder behov for en økning ut over foreslåtte øvre ramme på + 45 %.

Gran
kommune

Jevnaker
kommune

Lunner
kommune

Oppland
Fylkeskommune

Midler til drift og vedlikehold.

Regionrådet for Hadeland støtter den foreslåtte økningen av midler til drift og vedlikehold. Dette er nødvendig for å unngå forfall i veg og banenett som vil vær særdeles utfordrende å hente inn igjen på et seinere tidspunkt.

Regionens vegprosjekter:

To nasjonalt viktige riksveger går gjennom vår region.

Rv 4 er den sentrale trafikkåren fra Vest-Oppland til Oslo og er av avgjørende betydning for næringsliv og befolkning på Hadeland og Toten, med produksjonsbedriftene på Raufoss og Gjøvik som viktige brukerne. Også for Land og deler av Valdres er Rv 4 viktig.

Rv 35 er viktigste avlastingsveg nord for Oslo (ring 4). Den er tilførselsveg til hovedflyplassen på Gardermoen for store deler av Buskerud, Telemark, Valdres og indre Sogn.

Veien vil i løpet av året bli skiltet om og bli en del av E 16 Bergen – Gävle.

For begge vegene gjelder det at nåværende veg på ingen måte tilfredsstillter befolkningens og næringslivets krav til framkommelighet og sikkerhet.

Det er derfor uholdbart at det bare er prosjektet Lygna sør på Rv 4 som er lagt inn i forslag til NTP dersom planteknisk ramme legges til grunn.

Rv 4.

Kommunedelplan på strekningen Roa – Gran grense vil etter planen bli vedtatt i juni. Da vil hele strekningen Roa – Lygna være planavklart.

De største framkommelighetsproblemerne på Rv 4 finner vi i Nittedal og Oslo. Fossumdiagonalen var lagt inn i forslag til NTP 2010-2019, men er nå tatt ut og innarbeidet i Oslopakke 3.

På bakgrunn av dette ber Regionrådet for Hadeland om at:

- Rv 4 på Hadeland bygges ut etter følgende framdriftsplan:
 - Lygna sør 2013
 - Gran grense – Jaren 2013 – 2016
 - Roa – Gran grense 2016 - 2023
- Rv 4 gjennom Nittedal bygges ut til 4-felts veg og at arbeidet med planavklaring forseres.
- Fossumdiagonalen gis høy prioritet i Oslopakke 3, ev. at det gjennomføres med statlige midler slik det ble foreslått i transportetatens forslag til NTP 2010-2019

Rv 35.

Kommunedelplan Olum – Kleggerud er vedtatt. Arbeid med kommunedelplan for strekningen Eggemoen - Kleggerud pågår og forslag med KU vil bli førstegangsbehandlet i vår.

På bakgrunn av dette ber regionrådet for Hadeland om at:

- Arbeidet med parsellen Olum – Eggemoen igangsettes med byggestart i 2014 som forutsatt i gjeldende NTP.
- Planlegging av RV 35 Nymoene – Eggemoen i Ringerike kommune gjenopptas, med sikte på vedtak om utbygging av denne parsellen ved neste rullering av NTP

Brukerfinansiering.

Den statlige finansieringsandelen av vegprosjektene må økes til minst 60 % slik at den økonomiske belastningen ved bompengefinansiering for innbyggerne i Hadelandsregionen ikke skal bli urimelig stor. Det må utvikles rabattordninger for lokalbefolkningen på linje med hva som planlegges for utbyggingen av E 16 gjennom Sør-Aurdal.

Gjøvikbanen:

Skal Hadeland kunne ta sin del av befolkningsveksten i Osloområdet og bli en del av en flerkjernet utvikling av Østlandet, forutsetter det en betydelig opprusting og utbygging av Gjøvikbanen og at banestrekningen knyttes til det øvrige banenettet gjennom «Mjøsbanen» som knytter Gjøvikbanen og Dovrebanen sammen.

Utredninger gjort av Jernbaneforum Gjøvikbanen viser at det er mulig å nå målet om redusert kjøretid Oslo - Jaren slik Jernbaneverkets tidligere stamnettutredning «Mer på skinner fram mot 2040» viser, og at banestrekningen har et stort markedspotensial.

I transportetatens forslag til NTP anses det som umulig å «utvikle Gjøvikbanen i dagens trase gjennom Nordmarka».

På bakgrunn av dette ber Regionrådet for Hadeland om at:

- Gjøvikbanen bygges ut med dobbeltsporparceller, kryssningsspor og kurveutretning slik at kjøretiden reduseres og timestrafikk med stive ruter Oslo – Gjøvik er mulig samtidig som frekvensen Oslo Jaren økes.
- At det snart mulig avklares om Gjøvikbanen kan bygges ut med trase gjennom Nordmarka eller om annen traseløsning nå utvikles.
- ATC sikkerhetssystem må innføres på banestrekningen samtidig som strømforsyningen sikres på strekningen Roa - Gjøvik.
- Gjøvikbanen sikres tilstrekkelig sportilgang ved Oslo S.
- Utbyggingen av Gjøvikbanen må sees i sammenheng med utbyggingen i IC-området
- Nytt materiell må være en del av kravet når nåværende anbud skal fornyes i 2016.

Følgende utredninger må foreligge til neste rullering av NTP i 2016:

- Forslag til ny trase for Gjøvikbanen ut av Oslo fram til Nittedal.
 - Slik utredning må foreligge dersom dagens trase gjennom Nordmarka ikke kan utvikles med dobbeltspor og høyere hastighet og kapasitet..
- Forslag til sammenkobling av Gjøvikbanen og Dovrebanen – «Mjøsbanen».
 - Den store rundkjøringa på Østlandet: Oslo – Gjøvik – Hamar – Gardermoen – Lillestrøm – Oslo.
 - Vil være viktig for utvikling av et robust jernbanenett – framføring av gods – redundans.

Andre viktige veg og banestrekninger

For Jevnaker er gode veg og baneløsninger gjennom Hole mot Sandvika svært viktig. En forsering av E 16 utbyggingen gjennom Bærum og Hole vil derfor være av stor betydning for denne delen av Hadeland. Det samme vil være tilfelle når det gjelder økte midler til planlegging og bygging av Ringeriksbanen.

Sammenhengende gang og sykkelveg-nett.

Regionrådet for Hadeland vil understreke behovet for å bygge ut et sammenhengende gang- og sykkelvegnett. Dette er viktig både av hensyn til trafiksikkerhet og folkehelse. For vår region er det viktig at det blir prioritert midler både til et interne gang- og sykkelveger og til sykkelveger ut av regionene, på tvers av fylkesgrenser.

Drivstoff.

Under overskriften «Redusert klimagassutslipp og bedre miljø» står følgende i planforslaget på side 54 og 55:

«For å nå klimamålet er det nødvendig med reduserte utslipp fra det enkelte kjøretøy, betydelig økt bruk av biodrivstoff og elektrifisering av deler av bilparken.»

«Potensialet for bruk av biodrivstoff i vegtransport og luftfart er stort. Virkemidler som kan bidra til å øke tilgangen på bærekraftig biodrivstoff til transport er avgjørende for å nå målet om utslippsreduksjon.»

Sett i lys av dette framstår avgiftsøkningen på biodrivstoff som ble innført i 2010 som lite hensiktsmessig.

Forenklet plansystem og prosjektfinansiering.

Utfordringene en står overfor kan trolig ikke løses bare ved å øke de økonomiske rammene.

Det er i tillegg behov for å forenkle og reformere plansystemet og utvikle et nytt finansieringssystem. Gjennom forenkling og reformering av plansystemet, og ved å kjøre flere av trinnene i prosessen parallelt, kan man korte ned plan- og gjennomføringstiden med 2-3 år eller mer.

Prosjektfinansiering vil skjerme for usikkerheten knyttet til årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Det vil legge til rette for konsentrerte anleggsperioder og forutsigbare budsjetter og mer effektiv gjennomføring.

Samarbeidet mellom Hedmark og Oppland fylkeskommuner.

Regionrådet for Hadeland erkjenner at Innlandet har profitert på at Hedmark og Oppland har koordinert sin innspill til NTP og stått sammen om disse. En støtter strategien om å videreføre dette også ved årets høringsprosess.

En ønsker imidlertid å gjøre oppmerksom på at samferdselsutfordringene på Hadeland ikke lar seg løse i et Hedmark/Oppland-perspektiv, men ved at vi finner fram til bedre samarbeidsløsninger med nabofylkene Akershus, Oslo og Buskerud.

Med vennlig hilsen
Regionrådet for Hadeland

Edvin Straume
regionkoordinator
Saksbehandlers telefon: 61 33 83 55

Kopi til:

Gran kommune	Rådhusvegen 39	2770 JAREN	
Jevnaker kommune	Kirkegata 6	3520 JEVNAKER	
Lunner kommune	Sandsvegen 1	2740 ROA	

Mottaker	Adresse	Post	Kontaktperson
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626 LILLEHAMMER	
Lunner kommune	Sandsvegen 1	2740 ROA	
Jevnaker kommune	Kirkegata 6	3520 JEVNAKER	

Møte mellom ordførere, rådmenn og regionadministrasjonen 8. mai 2012

Tid, sted: Lunner rådhus. Kl.9.00 – 10.30.

Tilstede:

Fra Gran:	Ordf. Knut M. Lehre og rådm. Arne Skogsbakken	
Fra Lunner:	Ordf. Harald Tyrdal og rådm. Tore M. Andresen	
Fra Jevnaker:	Rådm. May-Britt Nordli	- fra sak 38/12
Fra reg. adm:	P.medarbeider Vibeke Buraas Dyrnes Reg.koord. Edvin Straume	- fra sak 38/12
Ellers møtte	Kom.sjef. Gaute Øvrebotten, Gran	- til sak 37/12

Sak 37/12 Samhandlingsreformen (Gran og Lunner).

Utkast til saksframlegg for de to kommunestyrene var oversendt fra Gaute Øverbotten i forkant av møtet.

Saksframlegget ble gjennomgått og diskutert.

Det ble gitt signaler i forhold til videre bearbeiding av saksframlegget.

Det er behov for at alternativene i større grad vurderes i forhold til hverandre.

Det vil være ønskelig om samhandlingsreformen kunne være tema på felles formannskapsmøte 1. juni.

Sak 38/12 NTP 2014 – 2023.

Høringsuttalelse, justert i henhold til vedtak i regionrådet 4. mai, var oversendt i før møtet.

Regionkoordinator redegjorde for justeringene.

Det var ingen innvendinger mot den justerte uttalelsen. Denne vil bli oversende Oppland fylkeskommune innen fristen 15. mai.

Bruk av partnerskapsmidler til oppfølgende, slik det var omtalt i sak regionrådet behandlet 4. mai, ble drøftet seinere i møtet. Regionkoordinator vil arbeide videre med dette fram mot neste møte i regionrådet 22. juni.

Sak 39/12 Felles formannskapsmøte 1. juni.

Regionkoordinator orienterte om besøk til Buskerudbyen, som flere representanter for arbeidsgrupper med ansvar for regional plan og ordførerne var invitert til 7. mai. Flere understreket at informasjonen som ble gitt fra prosjektansvarlige for Buskerudbyen var nyttig og god og hadde stor overføringsverdi til vårt planarbeid. Det var derfor enighet om å invitere representanter for Buskerudbyen til felles formannskapsmøte 1. juni.

Dagen må i tillegg gi rom for orientering og drøfting av vårt arbeid med Regional plan for Hadeland og de styringssignaler regionrådet har gitt for dette arbeidet.

Ordførerne vil få 15. min hver til å orientere om arbeidet med kommunal planstrategi. Opplegget vil ellers følge de retningslinjer som er innarbeidet i regionrådets reglement og i Håndbok for interkommunalt samarbeid på Hadeland.

Til første del av møte inviteres bare formannskapene i Lunner og Gran. En vil da drøfte arbeidet med samhandlingsreformen for de to kommunene.

Regionkoordinator får ansvar for å utarbeide endelig dagsorden for møtet.

Han samarbeider med aktuelle innledere om dette.

Innkalling m/dagsorden sendes ut i slutten av uke 20.

Sak 40/12 Eventuelt.

- Stasjonsstruktur Gjøvikbanen.

Regionkoordinator orienterte om at Jernbaneverket har utarbeidet prosjektrapporter og stasjonsstrukturen for alle jernbanestrekninger i Norge. Rapportene ble lagt ut på høring 4. mai med høringsfrist 15. juni.

Rapporten om Gjøvikbanen inneholder ingen overraskelser eller store utfordringer.

Regionkoordinator, vil i samarbeid med Gran kommune, vurderer behovet for å avgi høringsuttalelse.

En må i tilfelle vurdere om en skal si noe om Bleiken stasjon som er i faresone for avvikling pga. lave trafikk tall og som foreslås «vurdert nærmere i forbindelse med arbeidet med utviklingsplan for strekningen.»

- Møte i Jernbaneforum Gjøvikbanen 25. mai.

Forespørsel om møte i Jernbaneforum Gjøvikbanen 25. mai går ikke for Knut Lehre og regionkoordinator. Det gis tilbakemelding til Oppland fylkeskommune om dette.

EDS

10.5.12

Møte mellom rådmenn og regionadministrasjonen 8. mai 2012.

Sted, tid: Lunner rådhus Kl. 10.30 – 11.30.

Til stede:

Fra kommunene: Rådmann May-Britt Nordli, Jevnaker kommune
Rådmann Tore M. Andresen, Lunner kommune
Rådmann Arne Skogsbakken, Gran kommune
Fra reg.adm: P. medarbeider Vibeke Buraas Dyrnes
Regionkoordinator Edvin Straume

Sak 19/12 Oppsummering IS-møtet 20 april.

Det var ingen som hadde kommentarer til gjennomføringen av møtet. En må derfor konkludere med at dette ble gjennomført på en grei måte.

Regionkoordinator orienterte om at protokollene ville bli oversendt i løpet av kommende uke.

Sak 20/12 EPC-kontrakter.

Oppfølging av sak fra tilsvarende møte 1. feb. (Sak. 13/12).

Saken er nå sjekket ut i de andre kommunene og en er positiv til å vurdere samarbeide om dette. Eiendomssjefene i kommunene bør møtes for å vurdere saken.

Eiendomssjef Lars Haakenstad i Jevnaker innkaller til møtet.

Rådmann May-Britt Nordli sørger for å følge opp saken.

Sak 21/12 GIS-samarbeid.

Oppfølging av sak fra forrige møtet. Se sak 15/12.

Konklusjonene fra forrige møte ligger fast:

- Det bør etableres en ny og mer faglig kompetent styringsgruppe, bestående av ansvarlige fagpersoner i de tre kommunene.
Styringsgruppen vil bestå av:
Gunn Elin Rudi, Lunner
Hans Tollef Solberg, Jevnaker
Leif Arne Vesteraas, Gran
- Styringsgruppa samles for å vurdere om de målene som ble lagt for arbeidet i 2008 bør justeres og om det er behov for å utarbeide årsplaner slik rådmennene konkluderte med i forrige møte.

Gunn Elin Rudi innkaller til det første møte i styringsgruppa.

Prosjektleder Trond H. Krågsrud må innkalles til møtet.

Rådmann Tore M. Andresen følger opp saken.

Sak 22/12 Eventuelt.

Det av ingen saker under eventuelt.

Aktuelt fra kommunene.

Til slutt i møtet ble det orientert om noen saker av felles interesse.

EDS
10.5.12

Møte mellom ordførere, rådmenn og regionadministrasjonen 8. juni 2012

Tid, sted: Lunner rådhus. Kl.13.00 – 15.00.

Tilstede:

Fra Gran: Ordf. Knut M. Lehre og rådm. Arne Skogsbakken
Fra Jevnaker: Ordf. Hilde brørby Fivelsdal og rådm. May-Britt Nordli
Fra Lunner: Ordf. Harald Tyrdal og rådm. Tore M. Andresen

Fra reg. adm: Reg.koord. Edvin Straume

Ellers møtte Erik Eid Hohle, Energigården - til sak 41/12
Linda Jensen, Energigården - til sak 41/12

Sak 41/12 EU-prosjektet SUSTAINCO.

Erik Eid Hole orienterte om at Energigården var blitt med som eneste nordiske deltaker i EU-prosjektet SUSTAINCO. Prosjektet er 3årig og ledes av de kroatisk deltakerne med hovedkvarter i Zagreb. Ellers deltar regioner fra Østerrike, Irland, Spania, Storbritannia og Romania.

Hensikten med prosjektet er å støtte opp om Europas visjon om å redusere energibruken i bygg og boliger. Innen 2020 skal alle nye bygg være lavenergibygger.

Hver deltaker i prosjektet har behov for å samspille med en region hvor en finner fram til 8-10 casestudier i form av eksisterende eller nye bygg.

Prosjektet har et totalbudsjett på ca. 12. mill. NK. Energigården har fått bevilget 1,3 til sin del av prosjektet, hvorav 25% er midler fra ENOVA.

Saken ble diskutert. Forhold knyttet til beslutning i forrige rådmannsmøte om å gi eiendomssjefene i oppdrag å vurdere EPC-kontrakter ble spesielt berørt. Det ble avklart at det ikke vil være noe motsetningsforhold mellom å inngå EPC-kontrakter og å delta i dette prosjektet.

Konklusjon:

Hadeland bør være den regionen Energigården samspiller med i EU-prosjektet SUSTAINCO.

Det formidles kontakt mellom Energigården og Lars Håkenstad, som leder gruppen av eiendomssjefer som vurderer EPC-kontrakter. Rådmannen i Jevnaker og regionkoordinator følger opp.

Saken tås opp igjen til høsten når eiendomssjefene og Energigården har drøftet saken.

Sak 42/12 Eierstrategi Hadeland Energi / Hadeland Kraft.

Rådmann Arne Skogsbakken orienterte om utkast til brev som oppsummerer konklusjonene fra møte 22. mars med konsernsjef Pål Skjeggstad i EB.

Han redegjorde videre for e-poster og avklarende prosesser i etterkant av dette møtet.

Saken ble diskutert.

Konklusjon:

- Rådmann Arne Skogsbakken følger opp saken og sender henvendelse til EB v/Pål Skjeggstad der en ber om møte etter sommerferien.
- Nyvalgte kommunale styrerepresentanter i HE og HK innkalles til gjennomgang av kommunenes eierstrategier.

Sak 43/12 Felles formannskapsmøte 1. juni.

Det var ikke tid til en grundig drøfting. Merd utgangspunkt i den korte meningsutveksling det var tid til kan følgene oppsummeres:

- Slik rammene for dette møtet er blir det mye informasjon. Det er krevende å gjøre dette på en engasjerende måte.
- Dette er en viktig arena som bør kunne utvikles.
- Det bør kunne legges opp til debatter om tema det er ulike syn på – spisse debatten om konflikttema.

- Ordførerne bør være mer aktive i planleggingen og gjennomføring av møtet.
- Planleggingen av neste års møte bør starte tidlig på vinteren og gjennomføres med en tydeligere ordfører-engasjement.

Sak 44/12 Norsk Kulturarv.

Ordfører Knut Lehre orienterte om henvendelse fra direktør Simen Bjørgen.

Det er nå åpnet for at regioner kan bli medlem.

Saken ble diskutert. Det ble bl.a. henvist til orientering tidligere direktør Grete Horntvedt hadde i regionrådet i sept. 2010 og vurdering som da ble foretatt av kulturvernkonsulent i Gran, Kari Møyner.

Konklusjon:

Ivar Odnos er nestleder i styret for Norsk Kulturarv.

Han inviteres til å gi en kort orientering på neste møte i regionrådet.

Sak 45/12 Skjønnsmidler fra fylkesmannen til regionale prosjekt.

Regionkoordinator orienterte om at begge prosjektene regionrådet er involvert i og som det er søkt fylkesmannen om skjønnsmidler til, hadde fått innvilget søknadene.

Følgende er tildelt:

- 150 000 til Klimapådriver for Hadeland.
- 150 000 til Bedriftskontakt for opplæring.

Begge prosjektene er flerårig. En må derfor måtte følge opp med søknader påfølgende år.

Prosjektet «Bedriftskontakt for opplæring» er igangsatt m/egen prosjektleder i full stilling, jf. orientering på regionrådets møte i mars.

Stilling som prosjektleder for «Klimapådriver for Hadeland» vil bli lyst ut før sommerferien.

Det vil bli lagt fram sak med forslag til bevilgning av partnerskapsmidler til begge prosjektene på neste møte i regionrådet. Begge disse sakene vil være i tråd med tidligere vedtatt «Regional handlingsplan for Hadeland 2012».

Sak 46/12 Grunnlovsjubileet – Prosjekt ved Hadeland Folkemuseum.

Skisse til jubileumsprosjekt er oversendt fra Randsfjordmuseene til Regionrådet for Hadeland.

Skissen var utsendt sammen med sammen med dagsorden til møtet.

Skissen ble diskutert.

Det var positiv innstilling til et jubileumsprosjekt som vil formidle dagliglivet på Hadeland i 1814.

De kommunale bidragene til prosjektet ble imidlertid vurdert som høye og en ønsket å diskutere disse nærmere med museet.

At så stor del av budsjettet skulle brukes til å restaurere en av bygningene ved museet ble også påpekt.

Muligheten for å samarbeide med Randsfjordmuseet om 100-års jubileet for kvinnes stemmerett neste år ble også diskutert.

Regionkoordinator fikk i oppdrag å formidle disse synspunktene til Randsfjordmuseene

Sak 47/12 Nasjonalt Glassmuseum på Jevnaker.

Ordfører Hilde Brørby Fivelsdal orienterte som pågår, om kontakt med Hadeland Glassverk og positivt møte med Oppland fylkeskommune. Hun informerte også om at Øvre Eiker og Nøstetangen Glassmuseum har tatt kontakt og at de har planer om å etablere tilsvarende museum der.

Randsfjordmuseene har gjennomført et imponerende arbeid med mulighetsstudie for prosjektet. De er nå i ferd med å utarbeide prosjektplan for forprosjekt.

Randsfjordmuseet vil orientere kommunestyret i Jevnaker om arbeidet som pågår i møtet 20. juni.

Det var enighet om at regionrådet burde få tilsvarende orientering på neste møte.

Sak 48/12 Kurs i flerkulturell kompetanse.

Søknad fra Høyskolene i Hedmark og Terningen Arena om å delta i finansiering av kurs var sendt ut sammen med invitasjonen til møtet.

Det var enighet om at vi ikke kunne imøtekomme denne søknaden. Regionrådet disponerer ikke midler til slike formål.

Sak 49/12 Arbeidssituasjonen v/regionkontoret.

Regionkoordinator orienterte om arbeidssituasjonen som har oppstått pga. langvarig sykefravær fra prosjektmedarbeider. Dette fører til at arbeidsoppgaver ikke kan bli gjennomført i samme omgang som tidligere. Dette vil først og fremst gå ut over framdriften til arbeidet med regional plan for Hadeland.

Sak 50/12 Møte i Regionrådet 22. juni.

Regionkoordinator orienterte om at det ligger an til behandling av følgende saker på neste møte i regionrådet:

Orienteringer/drøftinger:

- Reiselivsstrategi for Oppland. v/Liv Bjerke, Oppland fylkeskommune.
- Økologisk mat fra Hadeland. Mulighet for videreføring av prosjektet «Jøtt godt!»
V/Gudbrand Johannessen, leder av Landbrukskontoret for Hadeland.
- Regionalt handlingsprogram for Oppland (RHP) – orientering om prosess til høsten.
- Regional plan for Hadeland

Høringsuttalelse:

- Strategi for skog- og tresektoren i Hedmark og Oppland

Bruk av partnerskapsmidler:

- Påvirkningsarbeid rettet mot viktige vei- og baneprosjekter for Hadeland – omdisponering.
- Bedriftskontakt for opplæring.
- Klimapådriver 2012-2015.
- Kompetanseutvikling på Hadeland.
- Hadeland Folkemuseum 100 år i 2013.
- Temakart Hadeland.

Sak 51/12 Eventuelt.

- Regionkoordinator orienterte om invitasjon til å delta på erfarings- og fagseminar vedr. evaluering av ulvesona 25. juni.
Regionkoordinator kontakter landbrukskontoret og ber en derfra representere Hadeland på møtet.
- Ordfører Hilde Brørby Fivelsdal minte om omklassifisering av vår strekning av Rv 35 til E 16 og arrangement vedr. åpning av E 16 Bergen – Gävle i Kongsvinger 25. september.
Hun orienterte også om arbeidet med å samordne innstasen til Stamvegutvalget E 16 og Partnerskap E 16.

EDS

14.6.12

Referat fra styremøte i Osloregionen, 24.04.2012 (utkast)

Formannskapssalen, Oslo rådhus

Dato: 27.04.12

Arkivkode: 014

Arkivnr. 2012 – 292

Saksansv.: Theis Juell Theisen

e-post: theis.theisen@osloregionen.no

TILSTEDE:

Ordfører Harald Tyrdal, Regionrådet for Hadeland (møteleder)
Byråd for finans, Kristin Vinje, Oslo kommune (for Stian Berger Røslund)
Fylkesordfører Morten Eriksrød, Buskerud fylkeskommune
Fylkesordfører Nils Aage Jegstad, Akershus fylkeskommune
Fylkesutvalgsmedlem Siv Jacobsen, Østfold fylkeskommune (for Per I. Bjerknes)
Ordfører Lisbeth Krogh, Vestregionen (for Lene Conradi)
Ordfører Thor Edquist, Halden kommune/Haldenregionen
Ordfører Terje Bråthen, Regionrådet for Midt-Buskerud
Ordfører Alf Johan Svele, Region Nordre Vestfold
Ordfører Knut Espeland, Regionrådet for Indre Østfold (fra kl. 14.45)
Ordfører Johan Alnes, Follorådet
Ordfører Øystein Østgaard, Glåmdalsregionen
Ordfører Hilde Torkildsen, Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (for Are Tomasgard).

FORFALL:

Byrådsleder Stian Berger Røslund, Oslo kommune (leder)
Ordfører Tage Pettersen, Regionrådet for Mossregionen
Ordfører Lene Conradi, Vestregionen
Ordfører Jon-Ivar Nygård, Nedre Glomma regionråd
Ordfører Are Tomasgard, Samarbeidsrådet for Nedre Romerike
Fylkesvaraordfører Per I. Bjerknes, Østfold fylkeskommune
Ordfører Anne-Ragni K. Amundsen, Øvre Romerike Utvikling
Ordfører Per Berger, Rådet for Ringeriksregionen
Ordfører Karl E. Haslestad, Rådet for Drammensregionen

DESSUTEN MØTTE:

Oslo kommune: Hallvard Lunde
Østfold fylkeskommune: Martine Matre Bonarjee
Øvre Romerike Utvikling: Kurt Gøran Adriansen
Hadelandsregionen: Edvin Straume
Samarbeidsrådet for Nedre Romerike: Hans Hagene
Drammensregionen: Dankert Freilem
Sekretariatet: Theis Juell Theisen, Kari Garmann

Sakskart styremøte 24. april 2012

Sak 10/12: Godkjenning av innkalling

Innkalling med sakskart og vedlegg ble utsendt pr. e-post 18. april.

Vedtak:

Innkalling til møtet 24.04.12 godkjennes.

Sak 11/12: Godkjenning av referat fra møte 20. mars

Utkast til referat fra styremøte 20. mars ble utsendt pr e-post 26. mars. Det var innkommet merknad om korrekt navn på 'Regionrådet for Hadeland'. Justert referat var vedlagt møteinnkallingen.

Vedtak:

Referat fra møte 20.03.12 godkjennes.

Sak 12/12: Felles strategi for gods og logistikk i Osloregionen - sluttbehandling

Vedlagt møteinnkallingen var saksfremlegg med forslag til endelig vedtak av strategien, samt høringsrapport og høringsinnspillene mottatt i forbindelse med høringen. Det var kun foreslått noen mindre justeringer i forhold til det strategiutkastet som var sendt ut på høring, og som hadde fått god tilslutning fra samarbeidsalliansens medlemmer.

Ved styrets behandling av saken ble det knyttet kommentarer til at strategien burde ha fokus på banestrekningen fra Halden og videre ned gjennom Sverige. Det ble vist til at utfordringene knyttet til denne banestrekningen er fanget opp under "Strategi på lang sikt", strekpunkt fem, og "Strategi på kort sikt", strekpunkt 3.

Vedtak i saken var i tråd med innstilling.

Vedtak:

1. Styret i Osloregionen mener at dokumentasjon, analyse og anbefalinger til strategier fra prosjektet "Felles strategi for gods og logistikk i Osloregionen" er et viktig bidrag i det langsiktige arbeidet for å styrke Osloregionens konkurransekraft. Utvikling av godsknutepunkt i regionen etter et nav-satellitt konsept legger til rette for utvikling av et effektivt gods- og logistikksystem innenfor rammen av en bærekraftig utvikling.
2. Styret anbefaler at følgende mål og strategier legges til grunn for utvikling av gods- og logistikksystemet i Osloregionen:

Overordnede mål for utvikling av gods og logistikk i Osloregionen

- Gods- og logistikkvirksomheten i Osloregionen skal bidra til å styrke konkurranseevnen for eksportrettet industri og legge til rette for nye vekstnæringer basert på regionens ressurser.
- Gods- og logistikkvirksomheten skal levere varer til næringsliv og forbrukere i Osloregionen og til øvrige Norge på en effektiv og miljøvennlig måte.
- Godstransporten skal gi sitt bidrag til reduksjon av veksten i klimagassutslipp. Veksten i godstransport på veg skal dempes og mest mulig gods skal gå på sjø og jernbane.
- Godsknutepunkter (mottak, omlasting og distribusjon av gods) skal ha høy arealeffektivitet. Lokalisering og utviklingen av godsknutepunkter

skal ta hensyn til behovet for byutvikling i regionen og slik at arealkonflikter og lokale miljøvirkninger blir minst mulig.

- Transportårer for gods skal utvikles slik at de ivaretar framkommelighet for godset på en effektiv og trafikk sikker måte og med minst mulige negative virkninger på naturmiljø og lokalsamfunn.

Strategi på lang sikt (2040)

- Befolkningen i Osloregionen er i dag på 1,8 millioner innbyggere og forventes å øke med 40 prosent fram til 2040. Godstransportarbeidet vil i samme periode kunne øke til det dobbelte av dette. Godstransport på veg vil øke mest. Statlige, regionale og lokale myndigheter må bli enige om en felles strategi for å møte denne utfordringen for Osloregionen slik at både logistikknæringen og kommunene gis klare føringer for utviklingen på lang sikt.
- Alnabruterminalen og Oslo Havn vil være viktige godsknutepunkter, både for landet og Osloregionen. Deres potensial for å håndtere godsveksten har likevel sin begrensning, og det må derfor etableres andre godsknutepunkter i Osloregionen som kan supplere dette "navet". Det bør skje en desentralisert konsentrasjon i nye godsknutepunkter i form av et "nav-satellitt" konsept. Både "nav" og "satellitter" bør utvikles i takt med endring og økning i godsstrømmene. Arealer for framtiden til slike store godsknutepunkter må bestemmes og reserveres i tide før de blir bundet opp av annen virksomhet.
- Det er ikke ønskelig at all logistikkvirksomhet i Osloregionen i framtiden samles i et fåtall store godsknutepunkter. Eksisterende terminaler vil bestå og utvikles. Men hovedtyngden av veksten i gods og logistikkvirksomhet må konsentreres til et begrenset antall for at godsvolumene skal bli store nok til at kollektiv godstransport på jernbane og sjø skal være konkurransedyktige i forhold til lastebil, og for å oppnå en høy arealeffektivitet.
- Nye store godsknutepunkter må lokaliseres ved jernbane og hovedveg og med god tilknytning til havn. Det må søkes samlokalisering av terminaler, produsenter, grossister og store kjøpere av varer. Kortest mulig transport mellom vareeierne og terminalen øker mulighetene for mer gods på bane og på sjø. Utvikling av næringsklynger av logistikkbedrifter vil skape et relativt bredt spekter av arbeidsplasser.
- Kapasiteten for godstransport på jernbane gjennom Oslo må styrkes. Aktuelle tiltak som ny Oslotunnel og Bryndiagonalen mellom Follobanen og Bryn, må utredes og eventuelt gjennomføres for å øke kapasiteten og redusere konkurransen mellom framføring av persontog og godstog. Transportkapasiteten må styrkes for gods på jernbane mot Europa gjennom Sverige, spesielt over Kornsjø, men også over Charlottenberg.
- Det må også legges vekt på tilrettelegging for godsframføring på hovedveger utenom Oslo gjennom utvikling av en ytre ringveg (Ring 4).

Strategi på kort sikt (2025)

- Utbygging av dobbeltspor på InterCity - strekningene må knyttes til utvikling av godstransportsystemet i Osloregionen, slik at de store investeringene her kan komme både persontransporten og godstransporten til gode.
- Follobanen, inklusive Bryndiagonalen, må fullføres og utbygging av Østfoldbanen med dobbeltspor til Halden, videre til Kornsjø, må forseres for blant annet å settes i stand til å ta en større andel av godstransporten fra og gjennom Sverige.
- Staten må få etablert en avtale med Sverige knyttet til oppgradering av jernbanen på strekningen Kornsjø til Øksnøred i Sverige der banen møter jernbaneforbindelsen Gøteborg-Karlstad.
- Dobbeltsporparseller og lange krysningsspor på Gjøvikbanen-Bergensbanen og Kongsvingerbanen må gjennomføres av hensyn til godstogavvikling.
- Utbygging av hovedvegnettet i fem nasjonale transportkorridorer og tverrforbindelser nord og sør for Oslo. Når det gjelder prioriteringer vises det til tidligere vedtatt Areal- og transportstrategi for Osloregionen.
- Staten må bevilge tilstrekkelig med midler til at Alnabruterminalen kan videreutvikles som et effektivt knutepunkt for godstransporten.
- Staten må styrke sin rolle når det gjelder godsknutepunkter, særlig mht. jernbanen. Staten må gå inn som eier eller deleier av arealene og gjennom dette sørge for et nøytralt eierskap og hindre uønsket konkurransevridning eller monopoldannelser blant aktørene i gods- og logistikknæringen.
- Nåværende havnestruktur må utvikles med en klarere spesialisering og et bedre samarbeide for å utnytte stordriftsfordeler, og slik av havnene i Oslofjorden samlet sett kan betjene Osloregionen på en god og konkurransedyktig måte.
- Hensynet til et framtidig miljøvennlig utbyggingsmønster tilsier at lokaliseringen til de nye godsområdene må klargjøres tidligst mulig. Staten må aktivt støtte opp om fylkeskommuner og kommuners planarbeid og bidra til utbygging av infrastrukturiltak for å kunne påvirke logistikknæringens relokaliseringer.
- Det må vurderes muligheter for et bredt samarbeid mellom offentlig og privat sektor om utbygging av terminaler og infrastruktur. Samarbeidet bør kunne omfatte så vel organisering som finansiering og gjennomføring.

Oppfølging

"Nav-satellitt" - strategien går ut på utvikling av tre gods- og logistikklynger, ett i hver retning med Oslo Havn og Alnabru som "nav":

1. Et gods- og logistikknutepunkt i sørøst, for eksempel i Follo/Østfold med tilknytning til sjø, veg og bane, med tilleggsfunksjon rettet mot import og avlastning av Alnabru for containerisert gods.
2. Et gods- og logistikknutepunkt i nordøst, for eksempel i nærheten av Gardermoen (fly, bil, bane), med spesielt fokus på temperert gods (kjøle- og frysevarer).
3. Et gods- og logistikknutepunkt i sørvest for eksempel i Nedre Buskerud/Vestfold med tilknytning til sjø, veg og bane og med fokus på industrigods og tredjepartslogistikk (håndtering av gods på vegne av sender og mottaker) på bane.

Målet med oppfølgingsarbeidet vil være å konkretisere og fastlegge lokalisering, arealbehov og framgangsmåte for å sikre arealer for framtiden, avklarer hvilke offentlig terminalinvesteringer og jernbane- og veginvesteringer dette konseptet forutsetter, og finansiering av disse.

Oppfølgingsarbeidet forutsetter et samarbeid mellom staten, de mest berørte kommuner og fylkeskommuner samt gods- og logistikknæringene. Det er viktig at arbeidet kommer i gang raskt slik at det kan bli mulig å gjøre de nødvendige strategiske lokaliseringsvalgene for satellittene innen rimelig tid, fordi utflytting av logistikkvirksomhet skjer så raskt og fordi aktuelle arealer med nødvendig størrelse vil kunne bli disponert til andre formål. For ikke å tape tid, bør det arbeides parallelt med et helhetsgrep for hele regionen (hvor staten har et hovedansvar) og løsninger for hver av satellittene (hvor fylkeskommune har hovedansvar).

- Osloregionen ber de statlige transportetatene om å inkludere en langsiktig gods- og logistikkstruktur i Osloregionen som særskilt tema i NTP 2014-23. Siktemålet er å få Stortinget til å bestille igangsatt en samordnet planprosess frem mot neste rullering av NTP hvor veg, bane, sjø og terminaler utredes i sammenheng, i nær dialog med logistikknæringen og berørte fylkeskommuner.
- Osloregionen ber fylkeskommunene vurdere hvordan arbeidet med å konkretisere løsninger for de ulike satellittene best kan organiseres; som et samlet prosjekt eller som delprosjekter for hver av de tre satellittene, for eksempel at Østfold og Akershus tar ansvar for satellitt 1, Akershus tar ansvar for satellitt 2, og Buskerud i samarbeid med Vestfold tar ansvar for satellitt 3. Oslo kommune tar ansvar for samspillet mellom nav og satellitter.

Sak 13/12: Nasjonal Transportplan 2014-2023 – Osloregionens uttalelse til transportetatenes forslag

Vedlagt var saksfremlegg med forslag til uttalelse fra Osloregionen. Forslaget var utarbeidet med utgangspunkt i posisjonsdokument vedtatt av styret oktober 2011.

Ved behandling av saken signaliserte styret at man mente forslaget som var lagt fram var godt, og man understreket viktigheten av at

samarbeidsalliansen må holde stø kurs når det gjelder tidligere prioriteringer. Det ble under behandlingen tatt opp forslag til endringer/tillegg knyttet til:

- Økt fokus på utprøving av alternativ organisering og finansiering av større jernbaneutbygginger, med Ringeriksbanen som "case".
- Oppjustere tall knyttet til forventet vekst i Osloregionen.
- Østfoldbanens østre linje bør nevnes i uttalelsen.
- Ta inn formulering om buss som viktig kollektivt transportmiddel og behovet for å sikre framkommelighet gjennom kollektivfelt
- Fornebubanen bør nevnes i uttalelsen.
- Forsterke ordlyden i kulepunkt om utredning av løsninger som ivaretar jernbanens langsiktige kapasitet gjennom Oslo.
- Nevne Fv 21/Fv114/115 i Østfold i uttalelsen

Vedtak:

Styret vedtar fremlagte forslag til uttalelse til transportetatens forslag til Nasjonal Transportplan 2014 – 2023, med følgende endringer:

- Under overskriften "Et styrket kollektivtilbud – statens ansvar" legges til følgende: "Buss er viktigste kollektive transportmiddel i store deler av regionen og framkommeligheten må sikres gjennom etablering av kollektivfelt".
- Under overskriften "Tiltak/prosjekter på jernbanen", kulepunkt 3, vedr. modernisering av øvrige banestrekninger i pendleravstand, legges til "Østfoldbanens østre linje".
- Under overskriften "Tiltak/prosjekter på jernbanen", forsterkes ordlyden i kulepunkt 4, vedr. utredning av løsninger som ivaretar jernbanens langsiktige kapasitet gjennom Oslo.

Uttalelsen oversendes Samferdselsdepartementet.

Sak 14/12: Strategiske føringer for Osloregionen – sak til Rådsmøtet

Vedlagt møteinnkallingen var saksfremlegg med forslag til nye strategiske føringer. Sakens realiteter var behandlet gjennom høringsrapporten som ble lagt fram i sak 3/12 (møte 20.03.12).

Saken skal endelig behandles av Osloregionens rådsmøte 05.06.12.

Vedtak/innstilling til rådsmøtet:

Følgende strategiske føringer legges til grunn for samarbeidsalliansen Osloregionens virksomhet fra 2012:

Hensikt

Osloregionen skal utvikles som en strategisk allianse med hovedmål å styrke Osloregionen som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa.

Roller

Osloregionen skal være aktiv i forhold til følgende roller

- Møteplass og nettverk

- Utvikling av felles strategier og felles holdninger i forhold til Osloregionens overordnede mål om å være konkurransedyktig og bærekraftig
- Talerør for nettverket av kommuner, delregioner og fylkeskommuner overfor nasjonale myndigheter (Regjering, Storting)

Innsatsområder og felles strategier

Osloregionen skal fokusere på fire innsatsområder og innen disse områdene i de nærmeste årene vektlegge bl.a. følgende oppgaver:

1. Utvikle utbyggingsmønster, samferdsel og kollektivtransport
 - Felles strategier for å møte vekstutfordringene i regionen
 - Felles strategier for godslogistikk
 - Innspill til nasjonale strategiprosesser, herunder Nasjonal Transportplan (NTP)
2. Styrke kompetanse og verdiskaping (FoU/næringsutvikling)
 - Felles innovasjonsstrategi
 - Harmonisering av virkemiddelbruk
 - Samordning av FoU-strategier
 - Strategier for utvikling av universitets- og høgskoletilbudet, og fagskoletilbudet
3. Styrke felles profilering
 - Klargjøre ambisjoner og innsats i arbeidet med synliggjøring og profilering.
 - Statistisk bilde av Osloregionen
 - Sammenlikning med andre nordiske og europeiske byregioner
4. Klimapolitikk
 - Samordning av strategier for klimapolitikk

Samarbeid med nordiske storbyområder

Utvikle partnerskap og samarbeid med andre storbyområder i Norden, med særlig vekt på Stockholmsregionen/Mälardalsrådet. Det skal fokuseres på de samme innsatsområder som i Osloregionens øvrige virksomhet.

Sak 15/12: Søknader om medlemsskap i Osloregionen - saker til Rådsmøtet

Vedlagt møteinnkallingen var saksfremlegg med søknader om medlemsskap for Kongsberg, Notodden, Hjartdal og Rollag kommune i Kongsbergregionen, samt Stokke kommune i Vestfold. Søknadene skal endelig behandles av Osloregionens rådsmøte 05.06.12.

I forbindelse med behandlingen redegjorde sekretariatet kort for status i forhold til at det kan komme flere søknader fra Vestfold, muligens også fra Kongsbergregionen. Disse vil i så fall måtte bli behandlet fram mot rådsmøte 2013.

Vedtak:

1. Styret i Osloregionen fremmer sak med innstilling til samarbeidsrådet om å godkjenne felles søknad om medlemskap i Osloregionen fra kommunene Kongsberg, Notodden, Hjartdal og Rollag.
2. Styret i Osloregionen fremmer sak med innstilling til samarbeidsrådet om å godkjenne søknad om medlemskap i Osloregionen for Stokke kommune.

Sak 16/12 Medlemskontingent 2013 – sak til Rådsmøtet

Vedlagt møteinnkallingen var saksfremlegg med forslag til kontingent for 2013. Forslaget innebærer at kontingentsatsen videreføres på dagens nivå. Saken skal endelig behandles av Osloregionens rådsmøte 05.06.12.

Vedtak/innstilling til rådsmøtet:

Det fastsettes en kontingent for 2013 for medlemskap i samarbeidsallianse Osloregionen på kr 1,50 pr innbygger i kommunene og fylkeskommunene. Oslo kommune betaler dobbel medlemskontingent.

Sak 17/12 Runde rundt bordet

Styrets medlemmer orienterte om politiske saker fra sin region/fylkeskommune.

Sak 18/12 Orienteringssaker

Orienteringssakene utgikk pga tidsmangel.

Transportetatenes forslag til NTP 2014-2023

Uttalelse fra styret i samarbeidsalliansen Osloregionen

Behandlet i styremøte 24.4.2012

Samarbeidsalliansen Osloregionen er et strategisk samarbeid som omfatter Oslo kommune, 66 omkringliggende kommuner (samtlige i Akershus og Østfold, de nærmeste til Oslo i Oppland, Hedmark, Buskerud og Vestfold), samt Akershus, Østfold og Buskerud fylkeskommuner. Osloregionens styre består av byrådslederen i Oslo, fylkesordførerne og 14 ordførere fra regionen.

Osloregionen fungerer i transport- og samferdselssammenheng som et nasjonalt nav. Det er i hele landets interesse at transportsystemet i Osloregionen ikke bryter sammen!

Osloregionens vekstutfordring

Osloregionen står i de kommende tiårsperiodene overfor vekstutfordringer i en skala man ikke tidligere har opplevd i Norge. Transportkapasitet i regionen må utvikles for å håndtere en historisk kraftig vekst i person- og godstransporten. Befolkningsveksten vil bli langt sterkere, og mer krevende å håndtere, enn i noen tidligere planperiode.

I den foregående NTP-perioden på 10 år har regionens befolkning økt med 200.000 (2002-2011). Gjennom de siste årene har vi sett en langt kraftigere økning i den årlige veksten. Osloregionens årlige befolkningsvekst har steget fra 22.000 til 28.000 på bare 8 år. De nasjonale framskrivninger forutsetter dermed en vekst i Osloregionen på inntil 310.000 innbyggere fram til 2020 ,og ytterligere inntil 600.000 flere innen 2040. I dag bor ca 36 % av Norges befolkning i Osloregionen. I 2040 vil det være ca 40%.

I tillegg til den sterke befolkningsveksten, anslår Samferdselsdepartementet at godstransporten i og gjennom regionen vil øke med 50 % fram til 2030. Avinor planlegger dessuten for utvikling av kapasiteten på Gardermoen lufthavn fra dagens 21 millioner til 35 millioner passasjerer årlig. Den økte gods- og flytransporten stiller ytterligere krav til miljømessig og effektiv avvikling av dramatisk større trafikkvolumer enn det vi allerede har i Osloregionen.

Nødvendigheten av å håndtere veksten understrekes ut fra et økonomisk perspektiv. Ifølge Urbanet (2011), forventes kø, kork og kaos, spesielt i de største byområdene, hvis kapasiteten ikke økes. Urbanet har estimert at manglende kapasitetsøkning i Osloregionen om få år kan koste samfunnet omlag 5 milliarder kroner årlig bare i køkostnader for persontrafikken. I tillegg kommer kostnader for næringstransporten som også vil bli høye.

Osloregionens areal- og transportstrategi – svaret på utfordringen

Osloregionens strategi for å håndtere vekstutfordringene på en mest mulig bærekraftig og klimavennlig måte er å legge til rette for en flerkjernet utvikling. Veksten må styres i retning av et mer arealeffektivt utbyggingsmønster konsentrert til regionens byer og knutepunkter. Et transportsystem som på en rasjonell måte knytter den flerkjernede regionen sammen, er en avgjørende forutsetning for å lykkes med en slik utvikling. Transportsystemet må være effektivt, miljøvennlig, og med lavest mulig behov for bilbruk, og dette kan bare oppnås gjennom hurtig og kapasitetssterk skinnegående transport samt et vegsystem med god fremkommelighet for kollektivtrafikk og næringstransport.

Styrk ressursene til samferdselstiltak i Osloregionen

Planforslaget fra transportetatene synliggjør på en god måte behovet for betydelig styrking av ressurser til samferdselstiltak i Osloregionen. Planforslaget viser at videreføring av dagens nivå vil medføre betydelige og til dels dramatiske utsettelse for sentrale tiltak i

regionen, og at selv en økning av nivået med 20 % ikke endrer dette hovedbildet. Transportetatens analyser viser med all mulig tydelighet behovet for generelt å øke de økonomiske rammene for samferdsel, og spesielt for jernbanen som må økes med mer enn øvre ramme på + 45 % for å klare 1. etappe av utbyggingen av intercity-triangelet innen planperioden.

Oslopakke 3 representerer et betydelig lokalt løft for å finansiere forbedringer av veinettet og kollektivtransporten i Oslo og Akershus. Osloregionen vil understreke viktigheten av at staten følger opp sitt ansvar som avtalepart og synliggjør prioriteringen av tiltakene i Oslopakke 3.

Ambisjonene for jernbanen må være høye

Jernbanen må være stammen i utviklingen av transportsystemet i Osloregionen. Ikke minst for dagens togreisende er det positivt med det økte fokus på drift og vedlikehold av infrastrukturen som transportetatene legger opp til. For at jernbanesystemet skal kunne understøtte en mer bærekraftig utvikling av Osloregionen i årene som kommer er imidlertid følgende helt nødvendig:

1. Planlagt framdrift i byggingen av Follobanen opprettholdes

Opprusting av jernbanen i denne hovedkorridoren inn til Oslo er sentralt i forhold til bedre trafikkavvikling for hele transportnettet i Oslos sørkorridor, gir bedre jernbaneforbindelse til Østfoldbyene, og er et første ledd i en raskere forbindelse mot Sverige og kontinentet.

2. Utbygging av dobbeltspor i hele intercitytriangelet må ferdigstilles innen 2023.

En velfungerende intercity-jernbane vil være det viktigste elementet i et regionalt transportsystem som legger til rette for mer bærekraftig og arealeffektiv utbyggingsmønster, og binder den flerkjernede Osloregionen sammen.

3. Løsninger for ny tunnel gjennom Oslo må avklares så raskt som mulig.

Uten økt kapasitet gjennom Oslo vil jernbanens kapasitet ikke kunne utvikles i takt med behovene regionens vekst vil skape, samtidig som sårbarheten for hele jernbanesystemet vil forbli høy. Det lange tidsperspektivet knyttet til avklaring av nye løsninger og utbygging gjennom Oslo tilsier at planprosessene må settes i gang nå.

Et styrket kollektivtransporttilbud – statens ansvar

Kollektivtransporttilbudet i og inn mot de store byene er avgjørende for en god trafikkavvikling i hele regionen. T-banesystemet i Oslo har en helt spesiell rolle og må videreutvikles. Buss er viktigste kollektive transportmiddel i store deler av regionen, og framkommeligheten må sikres gjennom etablering av kollektivfelt. Gode kollektive løsninger knyttet til jernbaneknutepunkter i regionen er nødvendig for å ivareta persontransporten, men også for å begrense privatbiltrafikken mot Oslo og øke framkommeligheten for næringslivets transporter. Det er også behov for gode transportmessige løsninger knyttet til den store trafikkveksten på Gardermoen lufthavn, slik at dagens høye kollektivandel kan opprettholdes.

Det er behov for et sterkere statlig engasjement både i investeringer og drift av kollektivtilbudet. Fylkeskommunene og Oslo har ikke tilstrekkelige ressurser til å kunne følge opp den veksten som nå forventes. Signalene i transportetatens planforslag om nye ordninger for å støtte utviklingen av storbyområdenes kollektivtransportssystemer må følges opp. Videre er det viktig med et godt samarbeid med fylkeskommunene på driftsiden slik at blant annet NSB og regionale kollektivtransportaktører i felleskap lager et mest mulig attraktivt og effektivt kollektivtilbud for hele den funksjonelle Osloregionen.

Effektiv godstransport er avhengig av en hensiktsmessig terminalstruktur

Sterk befolkningstilvekst og velstandsutvikling betyr også at godstransporten og varedistribusjonen i Osloregionen vil øke kraftig framover. Det er et mål å begrense mengden godstransport på veg samtidig som jernbanens og sjøvegens rolle som godstransportør kan styrkes. En mer rasjonell og effektiv godshåndtering forutsetter

opprusting av Alnabru. På sikt er det også behov for supplerende terminaler knyttet til transportkorridorene inn mot Oslo i et "nav-satellitt" konsept.

Gjennom NTP 2014-2023 må det settes fokus på utvikling av en hensiktsmessig terminalstruktur i Osloregionen. Det bør legges opp til en samordnet planprosess frem mot neste rullering av NTP, der veg, bane, sjø og terminaler utredes i sammenheng, i nær dialog med logistikknæringen og berørte fylkeskommuner. Staten må samarbeide med fylkeskommunene og kommunene om å avklare innhold, omfang og lokalisering av supplerende terminaler.

Behov for nye ordninger for organisering og finansiering

Det er positivt at transportetatene setter fokus på nye ordninger for organisering og finansiering som et viktig virkemiddel for en mer effektiv utbygging av samferdselsinfrastrukturen i Norge. Staten må i fremtiden legge sterkere vekt på rasjonell og rask prosjektgjennomføring enn det som har vært tilfelle til nå. Prosjektfinansiering vil i tillegg til raskere gjennomføring kunne ha positiv effekt på forutsigbarhet, kostnader og samfunnsøkonomi ved tiltakene. Osloregionen er bekymret for fremdriften i gjennomføringen av de større planlagte prosjektene i regionen dersom det ikke åpnes for prosjektfinansiering.

Osloregionen – viktige tiltak og prosjekter

Styret i samarbeidsalliansen Osloregionen understreker at følgende er viktig for regionens mulighet for å håndtere de store vekstutfordringene på en hensiktsmessig og bærekraftig måte:

Tiltak/prosjekter på jernbanen:

- Utbygging av Follobanen gjennomføres så raskt som mulig.
- Utbygging av banene i Inter City-området til dobbeltspor med høy hastighet forseres (ferdig i 2023).
- Modernisering av de øvrige banestrekningene innenfor pendleravstand i "timesregionen" (Kongsvingerbanen, Gjøvikbanen, Spikkestadbanen, Drammen-Kongsberg, Østfoldbanens østre linje), og bygging av Ringeriksbanen.
- Utredning av løsninger som ivaretar at jernbanens langsiktige kapasitet gjennom Oslo må igangsettes raskt og ferdigstilles i god tid før neste revisjon av NTP.
- Investeringer i infrastruktur og togsett som legger til rette for forbedringer i frekvens og punktlighet for avganger på sterkt trafikkerte strekninger
- Kapasitetsvurderinger og utbyggingsrekkefølger knyttet til jernbanenettet som i nødvendig grad fokuserer på godstransportens behov.
- Tilrettelegging for mer eksport/import av gods med jernbanen gjennom etablering av samarbeid og tilpasning av investeringstakt mellom Norge/Sverige, spesielt den grensekryssende strekningen Halden – Öxnared.

Tiltak/prosjekter på hovedveisystemet:

- Ferdig utbygging av E 18 gjennom regionen:
 - E 18 i Østfold må realiseres i tråd med vedtatte planer.
 - E 18 gjennom Follo og Asker/Bærum må få planavklaring og rask igangsetting.
- Utbygging av E 16 gjennom Bærum/Hole/Ringerike til Hønefoss.
- Oppgradering/utbygging av Rv 4 gjennom Nittedal og Hadeland mot Gjøvik.
- Gjennomføring av oppgraderinger og utbygginger som kan bidra til å lede trafikk utenom Oslo, både sør og nord for byen:
 - RV 23 (Dagslett – Linnes – Lier), fullføre Oslofjordforbindelsen
 - Rv 35 (Hokksund-Hønefoss-Roa- Gardermoen), del av framtidig E 16 Bergen-Gävle
 - RV 111/22 (Fredrikstad – Mysen – Lillestrøm)
 - Rv 19/fv 120 fra E18 i Vestfold via Horten-Moss til E6 og E18 i Østfold

PROTOKOLL FRA MØTE I SAMARBEIDSRÅDET I OSLOREGIONEN 5. JUNI 2012 (Utkast)

Tid: kl. 15.00 – 15.30

Sted: Oslo Rådhus

Tilstede:

39 av medlemskommunene/fylkeskommunene i Osloregionen var representert med til sammen 51 deltagere. Med administrative representanter fra regionrådene og inviterte gjester møtte i alt 74 deltagere. Liste for registrering av deltagere ble sendt rundt i møtet, og arkiveres med protokollen.

Åpning/konstituering av rådsmøte v/styrets leder Stian Berger Røsland

Sak 01/12: Godkjenning av dagsorden til møtet 5. juni 2012

Innkalling med dagsorden og saksdokumenter til møtet ble sendt til medlemmene pr e-post 11. mai 2012.

Vedtak:

Innkalling til samarbeidsrådets møte 5. juni 2012 godkjennes.

Sak 02/12: Protokoll fra møte i samarbeidsrådet 31. mai 2011

I rådsmøtet 5. juni 2007 ble det vedtatt å delegere godkjenning av protokoller til styret. Protokoll fra rådsmøtet 31. mai 2011 ble godkjent i styrets møte 4. oktober. Protokollen er tidligere utsendt til medlemmene og var vedlagt innkallingen.

Vedtak:

Protokoll fra møtet i samarbeidsrådet 31. mai 2011 tas til orientering.

Sak 03/12: Årsrapport 2011

Årsrapport 2011 var vedlagt innkallingen. Regnskap med revisjonsbekreftelse inngår i rapporten. Vedtektenes pkt. 5-3 gir styret fullmakt til å godkjenne Osloregionens regnskap. Osloregionens styre godkjente årsrapport og regnskap for 2011 gjennom behandling i møte 20. mars 2012.

Vedtak:

Samarbeidsrådet for Osloregionen tar årsrapport og regnskap 2011 til orientering.

Sak 04/12: Strategiske føringer for Osloregionen

Saksfremstilling med forslag til strategiske føringer for Osloregionens virksomhet fra 2012 var vedlagt innkallingen. Forslaget til strategiske føringer hadde tidligere vært til høring blant Osloregionens medlemmer, og hadde da fått bred oppslutning.

Vedtak:

Følgende strategiske føringer legges til grunn for samarbeidsalliansen Osloregionens virksomhet fra 2012:

Hensikt

Osloregionen skal utvikles som en strategisk allianse med hovedmål å styrke Osloregionen som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa.

Roller

Osloregionen skal være aktiv i forhold til følgende roller

- Møteplass og nettverk
- Utvikling av felles strategier og felles holdninger i forhold til Osloregionens overordnede mål om å være konkurransedyktig og bærekraftig
- Talerør for nettverket av kommuner, delregioner og fylkeskommuner overfor nasjonale myndigheter (Regjering, Storting)

Innsatsområder og felles strategier

Osloregionen skal fokusere på fire innsatsområder og innen disse områdene i de nærmeste årene vektlegge bl.a. følgende oppgaver:

1. Utvikle utbyggingsmønster, samferdsel og kollektivtransport
 - Felles strategier for å møte vekstutfordringene i regionen
 - Felles strategier for godslogistikk
 - Innspill til nasjonale strategiprosesser, herunder Nasjonal Transportplan (NTP)
2. Styrke kompetanse og verdiskaping (FoU/næringsutvikling)
 - Felles innovasjonsstrategi
 - Harmonisering av virkemiddelbruk
 - Samordning av FoU-strategier
 - Strategier for utvikling av universitets- og høyskoletilbudet, og fagskoletilbudet
3. Styrke felles profilering
 - Klargjøre ambisjoner og innsats i arbeidet med synliggjøring og profilering.
 - Statistisk bilde av Osloregionen
 - Sammenlikning med andre nordiske og europeiske byregioner
4. Klimapolitikk
 - Samordning av strategier for klimapolitikk

Samarbeid med nordiske storbyområder

Utvikle partnerskap og samarbeid med andre storbyområder i Norden, med særlig vekt på Stockholmsregionen/Mälardalsrådet. Det skal fokuseres på de samme innsatsområder som i Osloregionens øvrige virksomhet.

Sak 05/12

Medlemskontingent 2013

I følge vedtektenes pkt. 3 -1 skal samarbeidsrådet fastsette årlig kontingent for Osloregionens medlemmer. Styret innstilte overfor Samarbeidsrådet at medlemskontingenten for 2013 fastsettes til kr. 1,50 pr innbygger i kommunene og fylkeskommunene. Oslo kommune betaler dobbel medlemskontingent.

Vedtak:

Det fastsettes en kontingent for 2013 for medlemskap i samarbeidsalliansen Osloregionen på kr 1,50 pr innbygger i kommunene og fylkeskommunene. Oslo kommune betaler dobbel kontingent.

Sak 06/12:

Søknad om medlemskap i Osloregionen fra Kongsberg, Notodden, Hjartdal og Rollag kommuner

Kongsberg, Notodden, Hjartdal og Rollag kommuner i Kongsbergregionen leverte felles søknad om medlemskap i Osloregionen den 4. november 2011.

Styret i Osloregionen behandlet saken i sitt møte 24. april 2012, og fattet vedtak om at søknaden legges fram for samarbeidsrådet med forslag om at kommunene tas opp som medlemmer fra 1. januar 2013. Saksfremstilling med vedlegg fulgte innkallingen.

I forbindelse med rådmøtets behandling av søknaden ble det signalisert at selv om kommunene formelt vil tre inn i samarbeidsalliansen først ved årsskiftet, inviteres de til å delta i arbeidet med umiddelbar virkning.

Vedtak:

Kongsberg, Notodden, Hjartdal og Rollag kommuner tas opp som medlemmer i samarbeidsalliansen Osloregionen med virkning fra 1.1.2013.

Sak 07/12:

Søknad om medlemskap i Osloregionen fra Stokke kommune

Stokke kommune i Vestfold leverte søknad om medlemskap i Osloregionen den 19. januar 2012. Styret i Osloregionen behandlet saken i sitt møte 24. april 2012, og fattet vedtak om at søknaden legges fram for samarbeidsrådet med forslag om at kommunen tas opp som medlem fra 1. januar 2013. Saksfremstilling med vedlegg fulgte innkallingen.

I forbindelse med rådsmøtets behandling av søknaden ble det signalisert at selv om Stokke formelt vil tre inn i samarbeidsalliansen først ved årsskiftet, inviteres kommunen til å delta i arbeidet med umiddelbar virkning.

Vedtak:

Stokke kommune tas opp som medlem i samarbeidsalliansen Osloregionen med virkning fra 1.1.2013.

Sak 08/12

Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt

Strategi for skog- og tresektoren i Hedmark og Oppland 2013-2016

(Høringsdokument)

Forslag til trebru over Mjøsa (Kilde: Statens vegvesen)

Skogen skal gi vekst i Innlandet

FORORD

Strategi for skog- og tresektoren i Hedmark og Oppland 2013-2016 er et samarbeid mellom Fylkesmannen i Hedmark, Fylkesmannen i Oppland, Hedmark fylkeskommune og Oppland fylkeskommune.

Skog- og trenæringen i Innlandet har bidratt aktivt og konstruktivt undervegs, og strategien er et godt eksempel på samarbeid mellom det offentlige og det private for å nå felles mål.

Vi vil takke alle som har vært med på arbeidet.

(Strategien legges frem for behandling i felles fylkesting for Hedmark og Oppland i oktober 2012.)

Hamar / Lillehammer, _____

Fylkesmannen i Oppland

Oppland fylkeskommune

Fylkesmannen i Hedmark

Hedmark Fylkeskommune

Innhold

Innhold	3
Sammendrag.....	4
1. Innledning	5
2. Miljø og klima.....	8
2.1 Miljø.....	9
2.2 Klima.....	9
3. Skogbasert verdiskaping	10
3.1 Trebruk	10
3.2 Bioenergi	11
3.3 Skogproduksjon.....	11
4. Infrastruktur.....	12
4.1 Transport	12
4.2 Rekruttering og kompetanse.....	13

Sammendrag

Strategi for skog- og tresektoren i Hedmark og Oppland 2013-2016 er utarbeidet i et samarbeid mellom Fylkesmennene og fylkeskommunene. Skog- og trenæringene har vært delaktig undervegs.

Hedmark og Oppland står for 40 % av landets avvirkning og verdiskaping innen skogbruk. Skog- og trenæringene er en av bærebjelkene i Innlandets næringsliv og bidrar til arbeidsplasser og lokal verdiskaping. Samtidig skal næringene bidra til å løse viktige samfunnsoppgaver innen miljø og klima.

Hovedmål:

Skogen og de skogbaserte næringene skal gi økt verdiskaping i Innlandet, og bidra til å løse viktige samfunnsoppgaver innen miljø og klima.

Gjennom oppfølging av strategien skal skog- og tresektoren i Innlandet være den viktigste premissgiveren for utvikling av den nasjonale skogpolitikken.

Strategien tar for seg tre hovedområder:

- Miljø og klima
- Skogbasert verdiskaping
- Infrastruktur

Under hvert hovedområde er det utarbeidet mål og strategier, som skal følges opp med egne handlingsplaner.

Innlandet skal:

- ***bli best på et bærekraftig skogbruk***
- ***bidra til å nå nasjonale klimamål***
- ***bli best på bruk av tre***
- ***være best på utvikling og bruk av skogbasert bioenergi***
- ***øke den langsiktige produksjonen og utnyttelsen av skogsråstoffet***
- ***redusere skogbrukets og skogindustriens transportkostnader***
- ***ha den beste kompetansen som grunnlag for utvikling i skog- og tresektoren***

1. Innledning

Hedmark og Oppland (Innlandet) er landets største og viktigste skogregion og skog- og tresektoren har stor betydning for økonomi og velferd.

Innlandet har:

- **28 % av landets skogressurser**
- **40 % av landets avvirkning for salg**
- **38 % av landets samlede verdiskaping innen skogbruk**
- **26 % av landets samlede verdiskaping innen trelast- og trevareindustri**

Skog- og trenæringen er en av bærebjelkene i næringslivet i Innlandet. For de regionale myndighetene er det derfor et mål å bidra til økt verdiskaping og utvikling innenfor næringene, samtidig som viktige samfunnsoppgaver blir ivaretatt. Det må sikres gode rammebetingelser regionalt og nasjonalt som grunnlag for næringenes vekst og utvikling. Skog- og trenæringene i Innlandet skal være den viktigste premissgiveren for utvikling av den nasjonale skogpolitikken, og en sentral premissgiver innenfor skogbasert industri, transport, miljø og klima.

Hovedmålet for strategi for skog- og tresektoren i Hedmark og Oppland 2013-2016 er:

Skogen og de skogbaserte næringene skal gi økt verdiskaping i Innlandet, og bidra til å løse viktige samfunnsoppgaver innen miljø og klima.

Skog- og trenæringene har vært delaktig i utformingen av strategien og i samarbeid med disse har en valgt å prioritere følgende temaer i strategien:

- *miljø*
- *klima*
- *trebruk*
- *bioenergi*
- *skogproduksjon*
- *transport*
- *rekruttering og kompetanse*

Det skal utarbeides en handlingsplan med fordeling av ansvar og oppgaver og det forventes et samarbeid mellom strategieierne og næringene for å nå målene. Til grunn for hele strategiarbeidet forutsettes at skogressursene i Innlandet forvaltes i henhold til gjeldene lover og standarder for bærekraftig skogbruk.

Nasjonal skogpolitikk

Den nasjonale skogpolitikken er trukket opp i **St.meld. nr. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken**.

Regjeringen vil legge til rette for å styrke skogens bidrag til verdiskaping i hele landet og til å nå viktige energi-, klima- og miljømål. Hovedmålene i skogpolitikken bygger opp under dette gjennom satsing på økt bruk av trevirke til ulike former for trebruk og til energiformål, og en aktiv utnytting av skogen i nærings- og klimasammenheng.

Dette forutsetter et lønnsomt og bærekraftig drevet skogbruk, bedret tilgjengelighet til skogressursene og konkurransedyktige verdikjeder. Skognæringen arbeider innenfor et uskjermet verdensmarked med svingende etterspørsel etter trevirke. For å møte eventuell økt etterspørsel etter råstoff fra skogen skal det legges til rette for økt bærekraftig avvirkning og uttak av skogbiomasse, og økt oppbygging av skog.

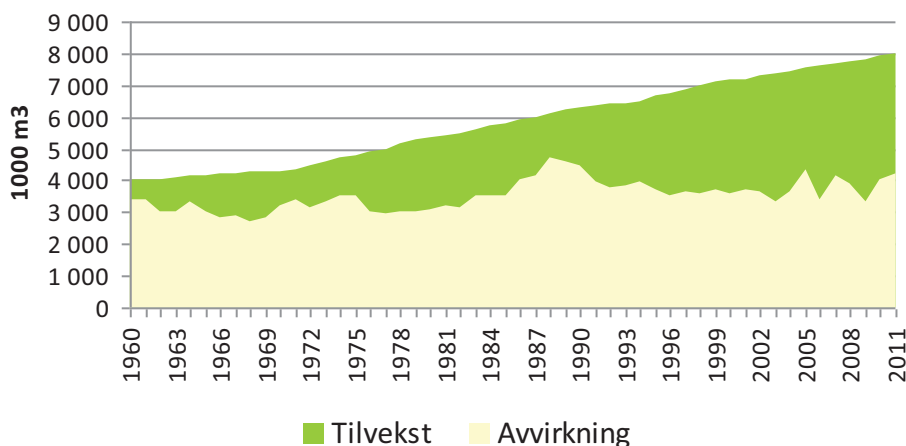
Samtidig er skogen viktig for en rekke miljøverdier som biologisk mangfold, naturtyper, karbonopptak og som utgangspunkt for friluftsliv og bedre folkehelse. Økt aktivitet skal kombineres med bedre kunnskap om miljøverdiene i skog og styrkede miljøhensyn i skogbruket i tråd med St. meld. nr 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen.

Både Fylkesmannen og Fylkeskommunen har et ansvar for gjennomføring av skogpolitikken regionalt.

Ressursgrunnlaget

Innlandet har 20,8 mill. dekar produktivt skogareal. Stående volum er 200 mill. kubikkmeter, fordelt på 125 mill. kubikkmeter i Hedmark og 75 mill. kubikkmeter i Oppland. Det avvirknes hvert år til sammen rundt 3,3 millioner kubikkmeter til industrielle formål, fordelt 2,3 mill. og 1 mill. kubikkmeter på Hedmark og Oppland (figur 1). Årlig tilvekst er om lag 7,9 mill. kubikkmeter som betyr potensial for økt avvirkning på lengre sikt.

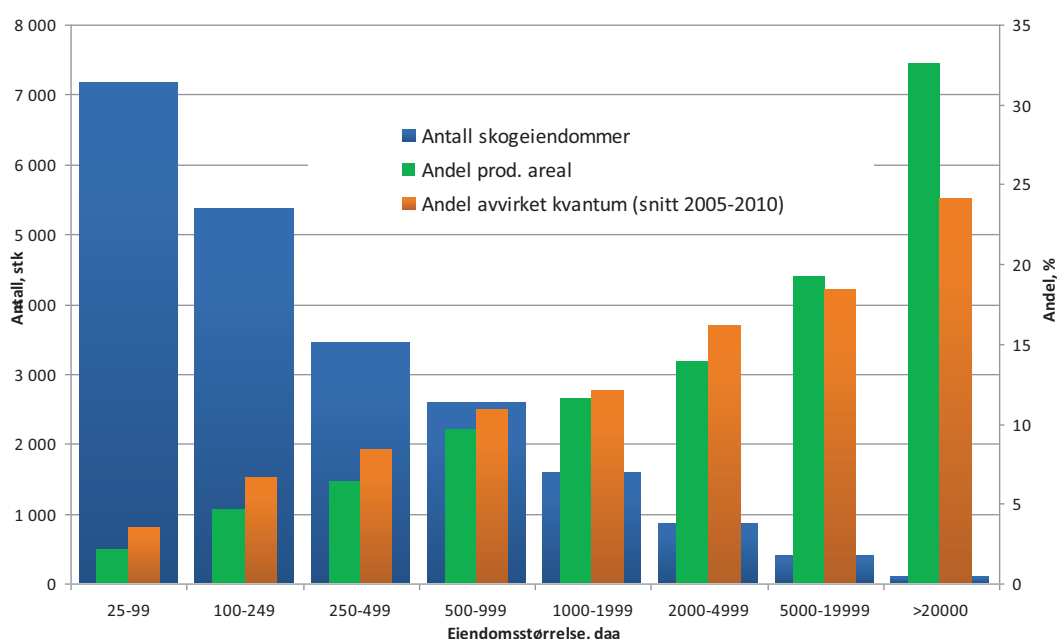
Tilvekst og avvirkning i Innlandet 1960-2011

Figur 1: Utvikling i tilvekst og avvirkning i Hedmark og Oppland fra 1960 til 2011 basert på tall fra Landsskogtakseringen. Tilvekst for 2003-2011 er estimert. (Kilder: Norsk institutt for skog og landskap og Fylkesmannen i Hedmark)

Den produktive skogen i Innlandet eies av 23 000 skogeiere. Enkeltpersoner eier 65 %, offentlig gjennom stat og kommuner eier 18 % og resterende 17% eies av blant annet bygdealmenninger, sameier og aksjeselskaper.

Innlandet har en stor andel mindre skogeiendommer, og opp mot 75 % av eiendommene er under 500 daa produktivt skogareal (figur 2). Når det gjelder avvirkning så står 25 % av eiendommene for 80 % av volumet som avvirkes. I 2010 var det avvirkning på 4 445 av Innlandets skogeiendommer. Tidligere analyser (Skog og landskap 2007) viser at det ligger et potensial i økt avvirkning på mindre skogeiendommer.

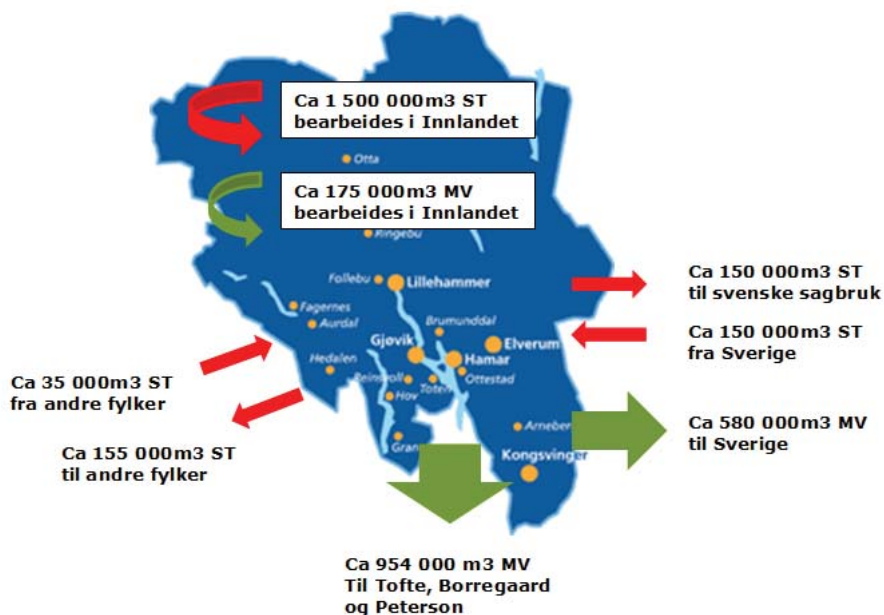

Figur 2: Antall eiendommer fordelt på ulike størrelseskategorier, og andelen av totalt produktivt skogareal og andel av gjennomsnittlig avvirkning i årene 2005-2010 fordelt på størrelseskategoriene. (Kilde: SSB2012)

Tømmermarkedet

Tradisjonelt har Innlandet foredlet sitt sagtømmer selv. Fortsatt foredles om lag 85 % av sagtømmeret i Innlandet, mens det resterende fordeler seg likt på eksport til andre fylker og til Sverige (figur 3). Når det gjelder massevirke er situasjonen motsatt. Over 90 % av massevirket blir foredlet utenfor regionen.

Resultater fra *Virkesanalyse for Hedmark og Oppland* antyder at med dagens status og utvikling i norsk treforedlingsindustri, vil massevirke i økende grad overføres fra norsk industri ved Oslofjorden til svensk industri nær Karlstad. Reduserte transportkostnader både internt i fylkene, ut av fylkene, til kysten og til Sverige, er derfor viktig for å øke fleksibiliteten for salg av både sagtømmer og massevirke fra Innlandet fremover. For å sikre mest mulig stabile og robuste avsetningsforhold for innlandsskogbruket også i et lengre perspektiv, vil det imidlertid i tillegg være viktig å legge til rette for og styrke utviklingen av regional foredlingskapasitet. Det vil også bidra til økt verdiskaping og gi flere arbeidsplasser regionalt.

Figur 3: Virkesflyt inn og ut av Innlandet i 2011, status for sagtømmer (ST) og status for massevirke (MV).
(Kilde: Virkesanalyse for Hedmark og Oppland. Kortprosess 2012)

2. Miljø og klima

Skogen og skogbasert virksomhet danner historisk sett grunnlag for stor nasjonal verdiskaping. I tillegg er skogen viktig for bevaring av biologisk mangfold, som arena for friluftsliv og rekreasjon og ikke minst for opptak og binding av CO₂ som et bidrag til løsning av klimautfordringene.

Nasjonale mål på området

Regjeringen vil:

- legge til rette for en mer målrettet miljøinnsats i skogbruket, herunder styrke kunnskapen om natur- og kulturverdier i skog og styrke ivaretagelse av slike verdier i forbindelse med planlegging og drift, miljøregistreringer, frivillig vern, samarbeidsavtaler og bruk av de nye virkemidlene i naturmangfoldloven. Jf. også St.meld. nr. 39 (2008–2009).

(Meld. St.9. (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken)

- Opprettholde eller øke karbonlagret gjennom aktiv, bærekraftig skogpolitikk blant annet gjennom styrket innsats innen skogplanteforedling, økt plantetetthet og gjeninnføring av forbudet mot hogst av ungskog samt å styrke skogvernet.
- Bedre insentivene til uttak av råstoff fra skogen til bioenergi, med særlig vekt på skogsavfall (GROT) slik at blant annet tiltak med kort tilbakebetalingstid for CO₂ prioriteres.

(Meld. St.21. (2011-2012) Norsk klimapolitikk)

2.1 Miljø

Et bærekraftig skogbruk sikrer grunnlaget for en vedvarende bruk av skogen og skogressursene, samtidig som det tas hensyn til viktige miljøverdier som biologisk mangfold, kulturminner og muligheter for et aktivt friluftsliv.

Skogbruksloven med tilhørende forskrifter skal sikre ivaretagelse av miljøverdiene i skog og *naturmangfoldloven* legger også rammer og stiller klare krav til kunnskapsgrunnlaget. Markedet gjør det samme gjennom *Norsk PEFC Skogstandard*.

Mål:

Innlandet skal bli best på et bærekraftig skogbruk.

Strategier:

1. Øke kompetansen om hvordan miljøhensyn kan ivaretas i skogbruket.
2. Skape arenaer for diskusjon og samarbeid for å sikre et bærekraftig skogbruk.

2.2 Klima

Skogens rolle i klimasammenheng er blitt en av skogens viktigste samfunnsfunksjoner. I følge Meld. St. 21 (2011-12) Norsk Klimapolitikk, vil Regjeringen bruke skogen for å sikre et høyt opptak av CO₂ slik at karbonlageret i skogen stadig øker. Samtidig skal skogressursene brukes til å produsere mer fornybar energi og trematerialer. Skogen i Innlandet, som har en tilvekst på 7,3 millioner kubikkmeter i året, binder ca. 6,5 millioner tonn CO₂ekv. Dette betyr at skogen i Innlandet binder 2,5 ganger samlet utslipp av klimagasser fra innlandet og 12 % av Norges samlede utslipp av klimagasser (kilde: SSB). Karbonet fortsetter å bli i trevirket etter at det er hogget. Det betyr at trebygg lagrer CO₂ og bidrar til å dempe effektene av global oppvarming. Bruk av fornybart trevirke til bioenergiformål kan erstatte fossile brensler, og bidra positivt i klimasammenheng. Både Oppland og Hedmark har utarbeidet fylkesvise og kommunale energi- og klimaplaner. Skogbruksrelaterte tiltak i forhold til klima er forankret i disse planene og tilhørende handlingsplaner.

Mål:

Skogressursene i Innlandet skal bidra til å nå nasjonale klimamål.

Strategier:

1. Øke produksjonen og bruken av biomasse fra skogen i Innlandet.
2. Gjennomføre tiltak i henhold til kommunale og fylkeskommunale energi- og klimaplaner.

3. Skogbasert verdiskaping

Verdiskaping basert på skogressursene har lange tradisjoner i Innlandet. Førstehåndsverdien på salgsavvirkningen i Innlandet i 2011 var om lag 1,4 mrd. kroner. Fra foredling til ferdig produkt øker tømmerstoffets verdi mange ganger. Komplette verdikjeder med lønnsomhet i alle ledd og avsetning for alle sortimenter, er det beste utgangspunktet for høy verdiskaping og innovasjon.

Nasjonale mål på området

Regjeringen vil:

- *Legge til rette for økt bruk av tre, herunder utrede trebruk i statlig sektor under ledelse av Statsbygg*
- *Legge til rette for økt bruk av skogråstoff til bioenergi og arbeide for å utvikle storskala pilotprosjekter for biovarme nær viktige befolkningskonsentrasjoner.*
- *Møte eventuell økt etterspørsel etter råstoff fra skogen ved å legge til rette for økt bærekraftig avvirkning og uttak av skogbiomasse, og økt oppbygging av skog.*

(Meld. St.9. (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken)

3.1 Trebruk

I dag blir om lag 85 % av sagtømmeret bearbeidet i Innlandet, mens over 90 % av massevirket blir foredlet utenfor regionen. Økt bruk av tre er derfor viktig både med tanke på verdiskaping og i et miljøperspektiv. Viktige satsingsområder er utvikling av nye innovative løsninger for økt bruk av tre i samarbeid mellom regionalt næringsliv og det offentlige. I tillegg er det behov for å utvikle rasjonelle metoder for å fremskaffe, foredle og omsette kvalitetsmaterialer for bruk i blant annet bygningsvern. Satsing på fremtidsrettede muligheter innen høyteknologisk treforedling er også viktig for Innlandet.

Både Hedmark og Oppland fylkesting har fattet vedtak om økt bruk av tre i fylkeskommunale bygninger. Det offentlige som planmyndighet kan bli mer aktivt for å fremme bruk av tre som materiale. Ny landbruksmelding har også ambisjoner om økt bruk av tre og Statsbygg skal lede en utredning om økt bruk av tre i statlig sektor.

Innlandet har flere viktige kompetansemiljøer innen trebruk og treindustri. Blant annet har Moelven Limtre og Statens Vegvesen region øst gjennom samarbeid blitt internasjonalt ledende på bruk av tre i bruer. Satsing på kompetansemiljøene er en forutsetning for å drive aktivt og innovativt FoU-arbeid innen produktutvikling.

Mål:

Innlandet skal bli best på bruk av tre.

Strategier:

1. Synliggjøre treets muligheter som byggemateriale og bidra til utvikling av Innlandets leverandørindustri gjennom økt bruk av tre i offentlige bygg.
2. Støtte forsknings- og utviklingsprosjekter som sikrer større regional avsetning og verdiskaping for Innlandets skogressurser.
3. Bidra til videreutvikling av kompetansemiljøer som fremmer bruk av tre.
4. Fremme bruk av tre i landbruksbygg.

3.2 Bioenergi

Hedmark og Oppland har mål om å øke bioenergiens andel av den stasjonære energibruken fra 20% til 30%. I tillegg kan skogressursene i Innlandet forsyne andre deler av landet med skogsbasert energivirke. Dette gir mulighet for å ta en ledende posisjon på utvikling av nye produkter, rasjonelle høstingsformer og gode logistikk-løsninger. Dette krever at markedet utvikles ved at det etableres flere større varmesentraler basert på bioenergi. Langsiktige og gunstigere rammebetingelser er en forutsetning for bedre lønnsomhet ved bruk av bioenergi.

Innlandet har flere gode kompetansemiljøer innen bioenergi både blant utdanningsinstitusjoner og blant utbyggere.

Mål:

Innlandet skal være best på utvikling og bruk av skogsbasert bioenergi.

Strategier:

1. Øke næringsrettet forskning og utvikling innen produksjon og utnyttelse av bioenergi
2. Arbeide for etablering av storskala bioenergianlegg på Østlandet.
3. Styrke landbruket som bruker og leverandør av bioenergi.

3.3 Skogproduksjon

Innlandet har råstoff, treindustri og kompetanse, og det er mulig å øke produksjonen og foredlingen av skogsråstoff i regionen for å oppnå høyere verdiskaping. Det er mulig å øke avvirkingen med 1 mill m³ utover dagens 3,3 mill. m³.

Det er mulig å øke avvirkingen gjennom en høyere ressursutnyttelse på vanskelig tilgjengelige arealer, på mindre eiendommer og i form av mer tynningshogster. Dagens investeringer i skogkultur må økes dersom en også i framtida skal ha et høyt avvirkningsnivå. Investeringer i økt tilvekst forutsetter langsiktige rammebetingelser som gjør dette interessant. Ordningen med skogfond er viktig for å få til dette og ordningen kan brukes enda mer aktivt av skogeierne.

Betydelige arealer har i dag uakseptable beiteskader på ungskog på grunn av en for stor elgstamme. Klimaendringer gir også utfordringer i forhold til valg av plantemateriale og skogbehandling.

Mål:

Den langsiktige produksjonen og utnyttelsen av skogsråstoffet skal øke for å møte framtidig etterspørsel.

Strategier:

1. Sikre en aktiv forvaltning av skogarealene med hensyn til økt skogproduksjon.
2. Bidra til effektive tiltak for å forebygge og redusere skader på skog.
3. Bidra til høyere ressursutnyttelse på mer vanskelig tilgjengelige arealer og på mindre eiendommer.
4. Bidra til at skogeierne har tilgang til et aktivt og kompetent veiledningsapparat.

4. Infrastruktur

Sentrale forutsetninger for økt verdiskaping innen skog- og tresektoren er kostnadseffektiv transport og tilgang til den beste kompetansen. Skog- og tresektoren er en betydelig transportbruker og derfor er konkurransedyktige rammebetingelser på transport avgjørende. Videre er rekruttering og kompetanse viktig for å møte de framtidige utfordringene i skog- og tresektoren.

Nasjonale mål på området

Regjeringen vil:

- *Utvikle skogbrukets infrastruktur innenfor rammene av målrettede miljøhensyn og ivaretagelse av naturmangfoldet, for å gi bedre adkomst til skogressursene som grunnlag for økt skogbasert verdiskaping*
- *Arbeide for å styrke kompetansen og rekrutteringen i til landbruksyrkene og til industri som baserer seg på landbrukets råvarer*

(Meld. St.9. (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken)

4.1 Transport

Skogsbilvegnettet i Innlandet er stort sett godt utbygd, men det vil fortsatt være behov for nybygging som supplement til eksisterende vegnett. Ressursene bør rettes mot økt satsning på vedlikehold og ombygging av veger. Flaskehals, inklusive bruer, og stedvis dårlig standard på kommunale og fylkeskommunale veier samt deler av riksveinettet begrenser muligheter for kostnads- og miljøeffektiv transport. Gjeldende regler for vogntogstørrelse, i form av lengde og totalvekt, er en utfordring for tømmertransport.

Ved langtransport av skogsvirke er jernbanen det beste alternativet med hensyn til økonomi, miljø og trafiksikkerhet. Jernbanen er en forutsetning for at det fortsatt skal drives skogbruk i områdene med lengst avstand til foredlingsindustrien. De neste årene vil en større andel av massevirke og flis blir transportert over lengre avstander enn tidligere. Det forutsetter rasjonell drift av etablerte terminaler, bygging av nødvendige side- og kryssningsspor og generell kapasitetsøkning på jernbanen. Rapporten "*Økt virkestransport på jernbane*" som ble utarbeidet av Statens landbruksforvaltning og Jernbaneverket i 2010 foreslår mange tiltak som vil bedre kapasiteten for transport av tømmer og flis på jernbanen i Innlandet.

Mål:

Redusere skogbrukets og skogindustriens transportkostnader.

Strategier:

1. Stimulere til økt transport av tømmer og flis på bane gjennom investeringer i og utvikling av jernbanenett og terminaler.
2. Øke investeringer i skogsvegnettet, spesielt vedlikehold av eksisterende vegnett og ombygging av skogsbilvegnettets hovedveger til standard som tåler helårsbruk.
3. Opprustingen av det offentlige vegnettet videreføres i henhold til flaskehalsanalyser og 56 tonn totalvekt for vogntog innføres som standard. Innføring av 60 tonn totalvekt for tømmertransport på alle strekninger der vegstandarden gir rom for det.

4.2 Rekruttering og kompetanse

Innlandet har et stort og aktivt miljø innen offentlig forvaltning, praktisk skogforvaltning, treindustri og andre skogbaserte næringer. I tillegg har Innlandet gode utdanningsinstitusjoner og utviklingsaktører som til sammen utgjør en god grunnmur for framtidig utvikling og rekruttering. Det er et stort potensial i at ulike aktører i større grad utnytter hverandres kompetanse og fortrinn og at man sikrer kompetanseflyt både innen skogsektoren og mot andre næringssektorer.

Landbruket i Innlandet har utfordringer med rekrutteringen, og synkende interesse for utdanning innen primærnæringene. Dette medfører en økende andel skogeiere uten skogfaglig kompetanse og et aktiv forhold til skogressursene. I tillegg er det en økende gjennomsnittsalder både blant private skogeiere/-forvaltere og innen offentlig forvaltning.

I et marked der ungdommen i dag har mange valgmuligheter er det viktig med en positiv omdømmebygging for å gjøre skog- og trenæringen mer interessant som karriereveg. Man må skape attraktive utdanningsløp tilpasset næringens og det offentliges behov. Sikring av arbeidsmuligheter etter endt utdanning er viktig. Det er også en utfordring for sektoren som helhet å bli mer attraktiv for kvinner.

Mål:

Innlandet skal ha den beste kompetansen som grunnlag for utvikling i skog- og tresektoren.

Strategier:

1. Sikre rekruttering til skog- og trebaserte studier gjennom målrettede tiltak og prosjekter, og sikre at innholdet i utdanningen er tilpasset skog- og trenæringens behov.
2. Etablere muligheter for arbeidserfaring, utplassering og lærlingplasser i samarbeid med næringen.
3. Videreutvikle undervisningsopplegg om skog, tre og klima i skoleverket.

Arkivsak-dok. 12/01431-1
Saksbehandler Edvin Straume

Saksgang
Regionrådet

Møtedato

Vei- og jernbaneprosjekter med stor betydning for Hadeland. Bruk av partnerskapsmidler til påvirkningsarbeid.

Innstilling:

350 000 kr bevilges til påvirkningsarbeid og markedsføring av viktige samferdselsprosjekter for Hadeland.

Bevilgningen tas fra inngått partnerskapsavtale med Oppland fylkeskommune.

I «Regional handlingsplan for Hadeland 2012» omdisponeres beløp avsatt til Stedsutvikling Harestua. I tillegg tas 150 000 fra avsatt reserve.

Saksdokumenter

Reg.råd sak 19/12 Nasjonal transportplan 2014 - 2023
Regional handlingsplan for Hadeland 2012.
E-post fra Oppland fylkeskommune av 7. juni 2012

Vedlagt

Nei
Nei
Nei

Saksopplysninger:

NTP 2014-2023:

På forrige møte vedtok regionrådet innspill til fylkeskommunens høringsuttalelse til Nasjonal transportplan 2014 – 2023 (NTP). Innspillet inneholdt mange forventninger og krav knyttet til viktige samferdselsprosjekter for Hadeland. I først rekke er kravene knytte til utbygging og forbedring av Rv 4, Rv 35 og Gjøvikbanen. Arbeidet med å få disse strekningene prioritert gjennom behandling av NTP er godt i gang.

Ulike alliansepartner for kommunene på Hadeland.

Med utgangspunkt i at de viktige samferdselsprosjektene våre ligger i ulike transportkorridorer har kommunene valgt ulike alliansepartner for å få gjennomslag når Stortinget skal foreta endelige behandling av NTP 2014-2023 neste vår.

Gran
kommune

Jevnaker
kommune

Lunner
kommune

Oppland
Fylkeskommune

Jevnaker har etablert samarbeid med kommunene på Ringerike. Gjennom selskapet Ringerike utvikling har disse kommunen, sammen med næringslivet, etabler prosjektet LINK Ringerike. Dette prosjektet skal bidra til å realisere fire viktige veg- og baneprosjekter på Ringerike og få disse prioritert inn i NTP 2014-2023. Rv 35 Eggemoen – Olimb er et av disse prosjektene.

Kommunene Gran og Lunner har etablert samarbeid med kommunene i Gjøvikregionen og Nittedal for utvikling av Rv 4 og Gjøvikbanene. Dette samarbeidet bygger videre på arbeid som allerede pågår i regi av «Rv 4 – forum» og «Jernbaneforum Gjøvikbanen». I tillegg er det etablert en «Ressursgruppe for Rv 4» hvor næringslivet er sterkere representert.

En er nå i ferd med å knytte til seg et kompetansemiljø for å utvikle en helhetlig påvirkningsstrategi for Rv 4 og Gjøvikbanene. Som målsettingen for dette arbeidet er følgende formulert:

«Stortinget vedtar en NTP 2014-2023 med mest mulig investeringsmidler til Gjøvikbanen og Rv 4 med tanke på å korte ned reisetiden til Oslo».

Ander viktige begivenheter.

FN har vedtatt utvidelse av E 16 slik at Rv 35 på strekningen Hønefoss – Jessheim vil bli en del av denne. Den nye E 16 vil gå fra Londonderry i Nord-Irland til Bergen, følge nåværende E 16 til Hønefoss, derfra til Gardermoen, Kongsvinger og til Gävle i Sverige.

Den nye E.16 blir åpnet 25. sept. med et arrangement i Kongsvinger hvor samferdselsministre og vegdirektørene i Norge og Sverige deltar.

Vurdering:

Dersom en skal lykkes i arbeidet med å få våre viktige veg- og baneprosjekter prioritert i NTP 2014-2023 vil dette kreve tung og målrettet innsats fra flere parter. Slik innsats vil også kreve økonomiske ressurser og muligheter til å engasjere nødvendig kompetanse til målrettet innsats.

Det kan også være behov for økonomiske ressurser i forbindelse markedsføring av ny E 16 trase.

Å bruke midler fra partnerskapsavtale inngått med Oppland fylkeskommune til dette arbeidet, vurderes å ligge klart innenfor de prinsipper som er utarbeidet for bruk av midler fra denne avtalen.

I Regional handlingsplan for Hadeland 2012, som regionrådet vedtok 25. nov. i fjor, er bl.a. følgende punkter innarbeidet:

- Stedsutvikling Harestua. 200 000
Delfinansiering.
Forutsetter initiativ og prosjektutvikling fra Lunner kommune.
Bruk av LUK-midler kan bli aktuelt.
(Statlige midler til Lokal samfunnsutvikling i kommunene.)

- Reserve - Til prosjekter under utvikling 205 838

16. mars. fattet regionrådet vedtak hvor en reserverte 75 000 kr fra avsatt reserve til en mulig framtidig etablering av «Ambassade» ved Oslo S. Påfølgende befarings og drøfting med Rom Eiendom gjør det mindre sannsynlig at disse planene blir realisert.

I tillegg kommer at vi 7. juni mottok beskjed fra Oppland fylkeskommune om at stedsutviklingsprosjektet på Harestua var tildelt 200 000 kr i statlige LUK-midler. Dette medfører at partnerskapsmidler som var reservert dette prosjektet kan omdisponeres.

Å lykkes med å få realisert prioriterte veg- og baneprosjekter vurderes som et av de aller viktigste regionale utviklingstiltakene i vår region. Det innstilles derfor på at midler avsatt til stedsutvikling Harestua omdisponeres til dette formålet og at det tas 150 000 kr fra avsatt reserve. Fordeling av midler på de enkelte samferdselstiltak avgjøres etter drøfting i ordfører-/rådmannsmøte.

Bedriftskontakt

*Knutepunktet mellom skole og
arbeidsliv*

Prosjektplan – Oppstart.
19.4.12

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
Bakgrunn	4
Generelt	4
Nå-situasjonen på Hadeland	4
Utfordringer	6
Forventninger	6
Ansvar og roller	7
Målgruppe	8
Visjon	8
Målsetting	8
Hovedmål	8
Delmål	8
Kort beskrivelse av prosjektet	10
Organisering	11
Tidsomfang	11
Prosjekteier	11
Prosjektansvarlig	11
Prosjektleder	11
Styringsgruppe, representanter fra følgende virksomheter:	12
Økonomi	12
Finansiering	12
Budsjett	13

Bedriftskontakt

Knutepunktet mellom skole og arbeidsliv

Sammendrag

Nav Hadeland, Hadeland videregående skole og Jevnaker, Lunner og Gran kommune ønsker å prøve ut Bedriftskontakt som metode for å redusere frafall i videregående opplæring.

I prosjektet ansettes prosjektleder som skal ivareta rollen som Bedriftskontakt.

Formålet med prosjektet er å få flere elever til å fullføre videregående opplæring. Videre er målet å redusere antall unge NAV-brukere på Hadeland til et minimum.

I oppstartperioden prioriteres yrkesfaglige programområder der frafallet til nå har vært størst. Eleven må få opplæring tilpasset behov og nivå. Opplæringen må kunne inngå i en helhetlig plan som på sikt fører frem til lærekandidat, eller lærekontrakt.

Elever skal tilbys alternative opplæringsarenaer som gir økt mulighet for gjennomføring og relevans for opplæring i yrke og samfunnsliv. Prosjektet Ung i Oppland i regi av Fylkesmannen vil bidra til økt engasjement hos offentlige arbeidsgivere.

Det å fullføre videregående opplæring gir muligheter til et selvstendig og verdig liv. At ungdom unngår å bli brukere av NAV har også store samfunnsøkonomiske konsekvenser, og bidrar til å redusere kommunale utgifter både på kort og lang sikt. I tillegg har det en positiv innvirkning i et folkehelseperspektiv.

Bedriftskontakt

Knutepunktet mellom skole og arbeidsliv

Bakgrunn

Generelt

”Menneskene er samfunnets viktigste ressurs. Derfor er satsing på barn, utdanning og forskning noe av det viktigste vi som samfunn kan gjøre. Både for å gjøre samfunnet rikere, men også for å gjøre menneskenes liv bedre.”

(Informasjonsportalen: REGJERINGEN.NO, Informasjon fra Regjeringen og departementene.)

”Utdanning og kompetanse har en verdi i seg selv, og er et middel til økt velferd og verdiskaping. Innlandet hører med blant de områder i landet med lavest formell kompetanse. Realkompetanse har vært etterspurt i sterkere grad enn formalkompetanse og utdanning.” (*Fylkesdelsplan for Hadeland 2004-2015*).

Endringer i samfunnet og ny forskning viser at det i fremtiden er økende behov for formell kompetanse innen yrkesfag. Ufaglært arbeidskraft blir mindre og mindre etterspurt. Den tekniske og digitale utviklingen i samfunnet tilsier at yrkesfagene blir mer teoretiske og kompliserte, og at tradisjonelle arbeidsplasser som ikke krever formell kompetanse blir borte.

”Fra og med Reform-94 er yrkesopplæringen blitt mer akademisk og individrettet, mens studieforeberedende opplæring gradvis omlegges i pakt med arbeidslivets arbeidsmåter og behov. Kunnskapsløftet opprettholder en slik tendens.”

(*Hvor går norsk fag- og yrkesopplæring? Om modernisering, organisering og styring av fag/yrkesopplæringen i Norge*. Trine Deichman-Sørensen, Høgskolen i Akershus. Januar 2009.)

Denne teoretiseringen av yrkesopplæringen har ført til store utfordringer for målgruppen i prosjektet.

Nå-situasjonen på Hadeland

Kommunene på Hadeland jobber med flere tiltak som skal berede grunnen for at flere fullfører videregående opplæring. Grunnskolen har fokus på det helhetlige skoleløpet med særlig vekt på leseferdigheter og læringsmiljø. Mange av prosjektene knyttes opp mot å øke elevenes faglige ferdigheter, spesielt i matematikk og norsk.

Hadeland videregående skole har inneværende år hovedfokus på IKO-modellen. Målet med IKO er å fange opp elever som begynner å få et fravær tidlig i skoleåret. IKO står for tidlig Identifisering, Kartlegging og Oppfølging av elever. Gjennom IKO er det identifisert elever som strever faglig og som har fått alternative opplæringsløp. Det er i denne forbindelse en utfordring å finne bedrifter som har kapasitet til å ta imot elever som trenger tettere oppfølging enn det ”normaleleven” har behov for. Grunnskolens satsing og IKO-modellen er imidlertid ikke nok, med tanke på den elevgruppen vi har de største utfordringene med på Hadeland.

For å ta tak i problematikken er det også etablert flere forum og nettverk for samarbeid og erfaringsutveksling på Hadeland. I tillegg prioriterer NAV ungdom høyt i sitt arbeid.

Nav Hadeland (som omfatter Gran og Lunner) har 153 ungdommer under 24 år registrert ved sitt kontor (per 20.10.11).

Antall skoleår, videregående opplæring	Antall gutter	Antall Jenter	Sum
0 år	21	12	33
1 år	23	16	39
2 år	27	16	43
3 år	20	18	38
Sum:	91	62	153

Tallene representerer funn som framkommer ved gjennomgang av elevenes CV, og i samtale mellom Nav-veileder og ungdommene.

Nav Jevnaker har 49 ungdommer under 24 år registrert ved sitt kontor (per 07.12.11). Jevnaker har ikke oppgitt fordeling av sine ungdommer på kjønn og antall år i videregående opplæring.

Totalt er det 202 ungdommer under 24 år registrert ved de to Nav-kontorene på Hadeland (per 07.12.11).

Begge Nav-kontorene oppgir på grunnlag av informasjon fra ungdommene følgende årsaker til frafall:

- dårlige faglige resultater
- ofte fritak for fellesfag
- mye fravær (gir manglende grunnlag for vurdering)
- flere har gjort feilvalg
- mange av elevene har gått flere VG1 kurs (dvs. de har gått første året flere ganger på ulike programområder)

Resultatet for ungdommene blir svake resultater eller at de ikke fullfører videregående opplæring.

Dette er et betydelig antall unge mennesker som ikke er godt nok ivaretatt i det formelle opplæringsløp.

Sannsynligheten for å bli ekskludert fra videre utdanning og arbeidsliv er stor, dersom man ikke fullfører videregående opplæring.

Dette er utgangspunktet for prosjektet Bedriftskontakt, der man ønsker å prøve ut alternativ opplæring for disse ungdommene. Målet er å få flere elever til å fullføre videregående opplæring med formell kompetanse. Ved å fullføre videregående opplæring øker sjansen for å leve et verdig liv med god livskvalitet.

Utfordringer

Antall elever som har sluttet ved Hadeland videregående skole de siste årene har i snitt vært 20-30 elever per år. Utfordringene i forhold til frafall er størst innenfor yrkesfag. Opplæring i bedrift, i en kombinasjon med opplæring i skole, er en løsning som ofte velges for elever med ulike utfordringer.

Den gruppen elever man lykkes dårligst med på Hadeland videregående skole, er elever som ikke nødvendigvis har store fagvansker, men som strever med sammensatt problematikk knyttet til psykososiale problemer. Dette er elever som lever i sårbare familier med lav eller ingen utdanning hos foresatte, dårlig økonomi, høyt konfliktnivå, lite nettverk, rusproblematikk og helse/hygiene problemer. Motivasjon for skole og utdanning er meget liten både hos elevene og foresatte. Dette betyr at elevene har lite støtte hjemme, og det er utfordrende med samarbeid skole – hjem.

Mange av elevene får tilbud om å prøve opplæring i bedrift, men etter en stund sier bedriften nei til videre utplassering pga. manglende sosiale ferdigheter hos eleven. Ferdigheter som det å ta ansvar for-/og gjennomføre oppgaver, vise initiativ, akseptabel språkbruk, ta i mot instruksjoner og løse problemer på en akseptabel måte.

For å lykkes med disse elevene kreves det en mye tettere og personlig kontakt, samt et helhetlig undervisningsopplegg som integrerer trening av sosiale ferdigheter med det faglige arbeidet.

Forventninger

Prosjektet skal bidra til å løfte frem talentet til den enkelte elev, gi mestring, økt selvfølelse og motivasjon for å lykkes som elev og senere i voksenlivet.

Opplæringen må møte eleven med en helhetlig opplæring, for å møte elevens sammensatte vansker. Alternative opplæringsarenaer vil bli viktige.

Et godt nettverk og god relasjon mellom skole og bedriften, samt mulighet for å bistå bedriftene med nødvendig ressurs i forhold til elevens behov og utfordringer er en forutsetning for at elevene skal mestre opplæringen. På den måten gis det anledning til

å lage gode, individuelt tilpassede opplegg. Dette er ressurskrevende, men nødvendig for å oppnå et godt læringsutbytte.

Gjennom god dialog og samhandling mellom arbeidsplass og kontaktlærer vil praksisplassen bli en viktig brikke, for et bedre resultat og fullendt skolegang.

Bedriftskontakten vil videreutvikle og etablere relasjoner med næringslivet som vil komme fremtidige elever til gode. Prosjektet vil også bidra til økt kunnskap om partenes virksomhetsområder.

Ansvar og roller

Hadeland videregående skole

Skolen viderefører de rutineene man har i dag med samtale med elev og foresatte for de som ønsker å slutte ved skolen. Gjennom tiltaket vil skolen utvikle gode alternativer for denne elevgruppen for å kunne tilrettelegge opplæringen slik at eleven opprettholder sin tilknytning til skole- og elevmiljøet.

Skolen bruker i dag IKO modellen som metode for å identifisere, kartlegge og oppfølging av elever. Denne kartleggingen vil si noe om elevens forutsetninger. Ut fra kartlegging, samtale med elev og foresatte vil skolen i samarbeid med den enkelt tilby opplæring knyttet til praksisplass i kommuner eller lokalt næringsliv og eventuelt følge noen fag ved skolen.

Det er skolens ansvar, i samarbeid med elev og foresatte, å utarbeide plan for opplæringen, med konkrete mål for opplæringen ut fra nasjonale mål i læreplanverket og gjeldende rutiner.

Skolen sørger for at eleven får en meget tett oppfølging gjennom bedriftskontakten og skolens faglærere. Skolen bidrar også til at bedriften opplever tett og god dialog med skolen gjennom bedriftskontakten og faglærere. Skolen vil, sammen med bedriften, jobbe med faglige opplæringsmål i tillegg til treningsmål som omfatter sosiale ferdigheter.

NAV Hadeland

NAV har mye kontakt med lokalt næringsliv og bedriftskontakten vil jobbe tett sammen med veiledere i NAV for å dele kunnskap om arbeidsmarkedet lokalt.

NAV Hadeland vil ha arbeidsgiveransvaret for bedriftskontakten.

NAV ivaretar eventuelle behov for bistand til å skaffe bolig, økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. NAV bistår også med oppfølging av eleven der det er nødvendig i forhold til sosiale forhold.

Kommunene på Hadeland

Kommunene har ansvaret for alle innbyggerne i regionen, også elever i den videregående skolen, og er opptatt av at den enkelte skal ha et godt og meningsfullt liv.

At unge mennesker fullfører videregående skole på en best mulig måte, er blant de viktigste forutsetninger for et godt voksenliv.

Kommunene er svært opptatt av å redusere antall NAV-brukere og spesielt i å bidra til at antall unge NAV-brukere går ned.

En del av kommunenes arbeidsgiverpolitikk:

Kommunene ønsker derfor å benytte prosjektet bedriftskontakt som et tiltak som utvikles i nær tilknytning til kommunens arbeidsgiverpolitikk. Erfaringene som høstes i prosjektet vil en søke innarbeidet i denne.

At prosjektet utvikles i nær tilknytning til kommunens arbeidsgiverpolitikk vil være viktig både for å:

- rekruttere arbeidstakere til yrker hvor kommunene vet en vil få rekrutteringsproblemer.
- bidra til at flest mulig unge får et godt voksenliv og at antall NAV-brukere reduseres.

Kommunene vil forplikte seg til å stille med minst 3 praksisplasser hver, dvs. totalt 9 plasser per år.

Målgruppe

Elever som mislykkes faglig og sosialt ved Hadeland videregående skole.

Visjon

Den enkelte elev opplever økt livskvalitet og blir bedre rustet til å møte voksenlivet.

Målsetting

Hovedmål

- Flere elever fullfører videregående opplæring.

Delmål

- Redusere antall unge NAV-brukere på Hadeland til et minimum.
- Etablere og formalisere gode opplæringsarenaer for målgruppen.
- Utarbeide en prosjektplan for prosjektgjennomføringen.
- Utarbeide rapport som viser konkrete tall over gjennomføring, og en generell evaluering av prosjektet.
- Utarbeide plan for videreføring og implementering av god praksis fra prosjektet.

Kort beskrivelse av prosjektet

Prosjektleder som skal ivareta rollen som Bedriftskontakt ansettes.

Prosjektleder må starte med å gjøre seg kjent med skolen som organisasjon og næringslivet på Hadeland.

Bedriftskontakten skal i samarbeide med eksisterende aktører på Hadeland videregående skole utvikle ny tenkning og metode for å få til gode alternative opplæringsarenaer.

Aktuelle aktører må i samarbeid med elev og foresatte drøfte elevenes ulike muligheter for alternativ opplæring, og finne frem til de gode opplæringsarenaer. For å få til dette forutsetter det en Bedriftskontakt, som i mye større grad en skolen kan kartlegge mulige virksomheter som er villige til å samarbeide og tilrettelegge arbeidsplassen for å imøtekomme elevens behov for opplæring.

Metodikken i prosjektet baserer seg på å støtte eksisterende tiltak knyttet til IKO-modellen. Utdannings- og yrkeskoordinator knyttes til prosjektet ved at den sammen med Bedriftskontakten deltar i skolens planlegging av overgangen fra ungdomsskole til videregående skole. Hver enkelt elev gis et planlagt og tilrettelagt opplæringsløp i samarbeid mellom skole og privat/offentlig virksomhet. Tilretteleggingsleder ved skolen har det overordnede ansvaret for å sikre gode rutiner vedrørende overgangen fra grunnskole til videregående skole, samt tilrettelegging for elever som har behov for alternative løp.

Bedriftskontakten blir et tiltak for å prøve ut ulike metoder knyttet til "Ny-Giv"-prosjektet, som Hadeland videregående skole skal inn i fra 2013.

Følgende utfordringer hos den enkelte elev gir grunnlag for at skolen kobler Bedriftskontakten inn i arbeidet med å skape god og tilrettelagt opplæring for eleven:

- høyt fravær
- liten grad av måloppnåelse i fag/lavt karaktersnitt
- svak sosial kompetanse
- ungdommer som søker på individuelt grunnlag og blir avslått
- ungdommer fra grunnskolen som kommer inn på 2. eller 3. valget sitt
- eleven har tidligere gått flere videregående kurs 1, uten å lykkes med disse

Bedriftskontakten skal være bindeledd mellom skole og virksomheter, samt følge opp eleven for å kvalitetssikre elevens helhetlige opplæring. Virksomheter som deltar i prosjektet skal videreutvikle sin kompetanse i forhold til å gi opplæring til målgruppen. Hadeland videregående skole er ansvarlig for opplæringen.

Bedriftskontakt og Hadeland videregående skole samarbeider tett med Nav, private og offentlige virksomheter og Opplæringskontoret for Håndverk og Industrifag med formål å utvikle ennå bedre tilpasset bedriftsopplæring enn det som skolen klarer i

dag. Det vil være viktig å bruke erfaringene fra Ung i Oppland for videreutvikling av bruk av praksisplasser innenfor merkantile oppgaver.

Andre hjelpeinstanser vil også være aktuelle samarbeidspartnere, i det disse elevene ofte har behov for sammensatte hjelpetiltak.

Gjennom hele prosjektperioden skal det etableres og utvikles skreddersydde opplæringsarenaer i offentlig og privat virksomhet.

På bakgrunn av erfaringer som gjøres underveis vil det bli foretatt justeringer og endringer som må til for å sikre kvaliteten.

Bedriftskontakten skal sikre at det blir et formalisert samarbeid mellom de ulike aktørene som jobber med/tilbyr tjenester overfor målgruppen.

Prosjektleder skal utarbeide en prosjektbeskrivelse for gjennomføring av mål, tiltak og innhold, i tillegg til en evaluering av prosjektet. Prosjektbeskrivelsen legges frem for styringsgruppa.

Et framtidsrettet prosjekt

Prosjekt er et forsøk på å utvikle en lokal modell innenfor et område som debatteres mye på nasjonalt nivå, men som ingen har et entydig svar på. Det vil bli viktig å etablere tette relasjoner til offentlige og private virksomheter, samt synliggjøre deres mulighet og bidra til at de motiveres til å ivareta sitt samfunnsansvar.

Målet er at bedriftskontakten vil etablere relasjoner og partnerskapsavtaler med offentlige og private virksomheter, utvide nettverket og bidra med kompetanse til virksomhetene som de selv ikke har for å få til helhetlige opplæringsarenaer. Antall elever som prosjektet skal ivareta til enhver tid bør være 8-12 elever.

Organisering

Tidsomfang

Oppstart 01.01.12. Prosjektet avsluttes 30.06.14.

Prosjekteier

Nav Hadeland

Prosjektansvarlig

Nav Hadeland, v/leder.

Prosjektleder

Ansettes.

Bedriftskontakten er også prosjektleder.

Styringsgruppe, representanter fra følgende virksomheter:

- Gran kommune
- Lunner kommune
- Jevnaker kommune
- Opplæringskontoret for Håndverk og Industrifag
- Regionrådet for Hadeland
- Fra andre virksomheter, private eller offentlige
- Hadeland videregående skole
- NAV

Styringsgruppen er å anse som en arbeidende styringsgruppe. De skal møtes minimum fire ganger per år. Representantene, i styringsgruppen, må være sentralt plasserte medarbeidere med beslutningsmyndighet i egen virksomhet.

Prosjektleder/Bedriftskontakt er sekretær og har møteplikt i styringsgruppen.

Økonomi

Finansiering

Finansiering				
	2012	2013	2014	2015
Totalbudsjett	567 000	850 000	850 000	495 000
Egenandel	34 000	50 000	50 000	25 000
Finansieringsbehov	533 000	800 000	850 000	470 000

Det er bevilget kr 150 000,- fra Fylkesmannen i Oppland og kr 100 000,- fra Regional partnerskapsavtale for 2011.

I tillegg har Oppland Fylkeskommune bidratt med kr 75 000,-.

Det må være videre dialog med Oppland Fylkeskommune, Regionrådet for Hadeland, Fylkesmannen i Oppland og andre relevante parter for å få fullfinansiert prosjektet.

Budsjett

Budsjett				
	2012	2013	2014	2015
Lønn inkl. sosiale kostnader	440 000	650 000	650 000	445 000
Reisekostnader	20 000	30 000	30 000	10 000
Adm.kostnader(inkl. rekrutteringskost og kontorplass)	40 000	50 000	50 000	20 000
Annet (kurs, møter, egeninnsats)	67 000	120 000	120 000	20 000
Sum	567 000	850 000	495 000	495 000

Avtale om tilrettelegging av desentral Fag- og Høgskoleutdanning på Hadeland.

1. Oppland Fylkeskommune forplikter seg gjennom Karrieresenteret Opus Hadeland å påta seg oppdraget med å legge til rette for og administrere desentrale Fag- og Høgskoleutdanninger for voksne på Hadeland i henhold til regionens behov. Oppdragsgivere er kommunene på Hadeland.
2. For tjenesten godtgjøres Karrieresenteret Opus Hadeland med et årlig tilskudd på inntil kr. 180.000,- Kommunene bidrar hver med like store beløp og står som garantist for det årlige tilskuddet. Årlig refusjonskrav sendes kommunene i november måned. Beløpet kan justeres etter drøfting mellom partene. Dersom justering skal finne sted må drøfting om dette være gjennomført før 01.10 året før.
3. Det etableres et "Regionalt kompetanseforum for Hadeland" som møtes minst 2. ganger pr. år for bl.a. å gi innspill til det videre arbeidet. Møtene innkalles med et varsel på minst 1. mnd. Forumet består av en representant fra Karrieresenteret Opus Hadeland, fra hver av kommunene på Hadeland, regionkoordinator og andre aktuelle interessenter (opplæringskontor/ringer, næringsliv, aetat, partene i arbeidslivet o.a) I tillegg vil Karrieresenteret Opus Hadeland, gjennom jevnlig henvendelser til privat og offentlig virksomhet i regionen kartlegge regionens totale ønsker/behov for desentraliserte utdanningstilbud.
4. Daglig leder for Karrieresenteret Opus Hadeland har sammen med regionkoordinator ansvar for at det blir utarbeidet årlig målsetning og handlingsplan for virksomheten. Forslag til målsetning og handlingsplan sendes partene til kommentar.
5. Karrieresenteret Opus Hadeland avgir årlig rapport om sin virksomhet. Rapporten sendes deltakende kommuner, Oppland Fylkeskommune, regionrådet og andre deltakende aktører innen 15.02. påfølgende år. Rapporten skal inneholde en beskrivelse med evaluering av måloppnåelse ut fra virksomhetens mål, handlingsplan og økonomiske forhold knyttet til dette.
6. Avtalen kan sies opp av en eller flere parter med virkning fra 31.12, dersom varsel om dette er gitt innen 01.05 samme år.

6/9-10
Sted/dato:

6/9-2010
Sted/dato:

7/9-10
Sted/dato:

7/7-10
Sted/dato:

7/7-10
Sted/dato:

Hilde B. Fivelstad
Sign. Jevnaker Kommune

Sign. Lunner Kommune

Sign. Gran Kommune

Sign. Oppland Fylkeskommune

John Kristiansen
Sign. Karrieresenteret Opus Hadeland

GRAN KOMMUNE			
Løpenr.:	139/10		
Ark/saksnr.:	10/19	Dok.nr.:	4
21 SEPT. 2010			
Ark.kode P:	A 60		
Ark.kode S:			
Kassasjon:	Saksbeh.: EDB		

Karrieresenteret Opus
Hadeland

Dokument status

Utkast
Komplett

X

Tittel:
"Kompetanseutvikling på Hadeland"

Prosjektplan 1. januar 2012 – 31. desember 2013

Fordeling:
Regionrådet for Hadeland, Kommunene, Oppland Fylkeskommune.

Rev.	Dato	Utarbeidet av	Godkjent av		
1	25.10.2011	Edvin Straume og John Kristiansen			
2	21.2.2012				
3					

#

Innhold

1	Prosjektplan 2012 – 2013. Kompetanseutvikling i Hadelandsregionen.....	3
1.1	Bakgrunn for prosjektet.....	3
2	Hovedmål.....	6
2.1	Mål.....	6
3	Organisering av prosjektet.....	6
3.1	Styringsgruppas sammensetning.....	7
3.2	Økonomi.....	7
3.3	Budsjett.....	7
4	Planlagte aktiviteter.....	8
4.1	Nye aktiviteter.....	8
4.2	Videre drift av igangsatte aktiviteter.....	8

1 Prosjektplan 2012 – 2013. Kompetanseutvikling i Hadelandsregionen

1.1 Bakgrunn for prosjektet

Prosjektet med tittelen "Desentral høgere utdanning på Hadeland" har avsluttet en prosjektperiode på to år. Prosjektperioden var fra 1.1.2010 – 31.12.2011 og var en forlengelse av tidligere prosjekt.

Karrieresenteret Opus Hadeland og kommunene Jevnaker, Lunner og Gran har i samarbeidsavtale av 2010 (videreføring av avtale fra 2001) inngått forpliktende samarbeid om regional kompetanseutvikling. Kommunenes økonomiske andel i denne avtalen reduseres med 50 %, da oppdraget i avtalen er tatt inn som en del av dette prosjektet.

For å videreføre eksisterende aktivitet og samtidig videreutvikle arbeidet med regional kompetanseutvikling foreslås det et nytt prosjekt med tittelen " Kompetanseutvikling i Hadelandsregionen " til utgangen av 2013. Hovedmålet med prosjektet er kompetanseutvikling i samarbeid med regionens næringsliv.

Kompetanseutvikling og utdanning blir stadig viktigere for næringsliv og offentlig sektor for å kunne hevde seg i konkurransen om kvalifisert arbeidskraft. Befolkningens utdanningsnivå er en sentral parameter for landets økonomiske vekst og konkurranseevne. Det er viktig at det velges utdanninger som er hensiktsmessige.

All forskning viser at nærings- og kompetanseutvikling er uatskillelig. Langsiktig effekt av kompetanseutviklingstiltak er vanskelig å måle, og det er derfor nødvendig at det arbeides systematisk og langsiktig med dette i alle virksomheter.

Til grunn for all samfunnsrelatert utvikling står individet. Det er derfor viktig hele tiden å ha med seg den egenverdien som ligger i kompetanseutviklende tiltak, ikke bare i rene økonomiske og samfunnsutviklende terminologier, men også i lys av mer likestillings- og demokratorienterte verdier. (Danielsen, 2009)

Oppland Fylkeskommune har i regionalt handlingsprogram definert en målsetning om å øke kompetansenivået til den voksne befolkningen og at flere tar høyere utdanning.

Det er også definert i Strategisk plan for voksnes kvalifisering som Oppland fk. har vedtatt.

"Kompetanse er en forutsetning for utvikling – individuelt og samfunnsmessig. Å legge til rette for grunnleggende og tidsriktig kompetanse er viktig for å lykkes. En kompetent befolkning kan ikke vokse fram uten en tilsvarende utvikling av arbeidsplasser som etterspør kompetanse" (Ingvaldsen, Granli, Larsen, & Storbakken, 2011)

Videre er det i arbeidet med regional plan for Hadeland valgt kompetanse som et av områdene det skal satses på i Hadelandsregionen.

Voksne deltidsstudenter sier de har et større læringsutbytte av å være student samtidig som de er i jobb, fordi de kan kombinere praksis og teori på en bedre måte enn om de som er heltidsstudenter.

"Det er viktig å være oppmerksom på at det ikke bare er ens egne holdninger, men også familiens og i noen grad arbeidsplassens holdninger som har betydning for om voksne begynner på studier eller ikke. Med dette stiller de spørsmål om en slik anerkjennelse bør ha konsekvenser for hvordan vi tenker når vi markedsfører studier i fremover. Kanskje bør vi i større grad tenke "den studerende familie" og "den lærende organisasjon" – ikke bare enkeltindivid? Hvis ja på disse spørsmålene, så bør samarbeidet med næringslivet videreutvikles slik at dette blir ivaretatt. Spørsmålet blir da hvordan bør det gjøres?" (Kristiansen, 2011)

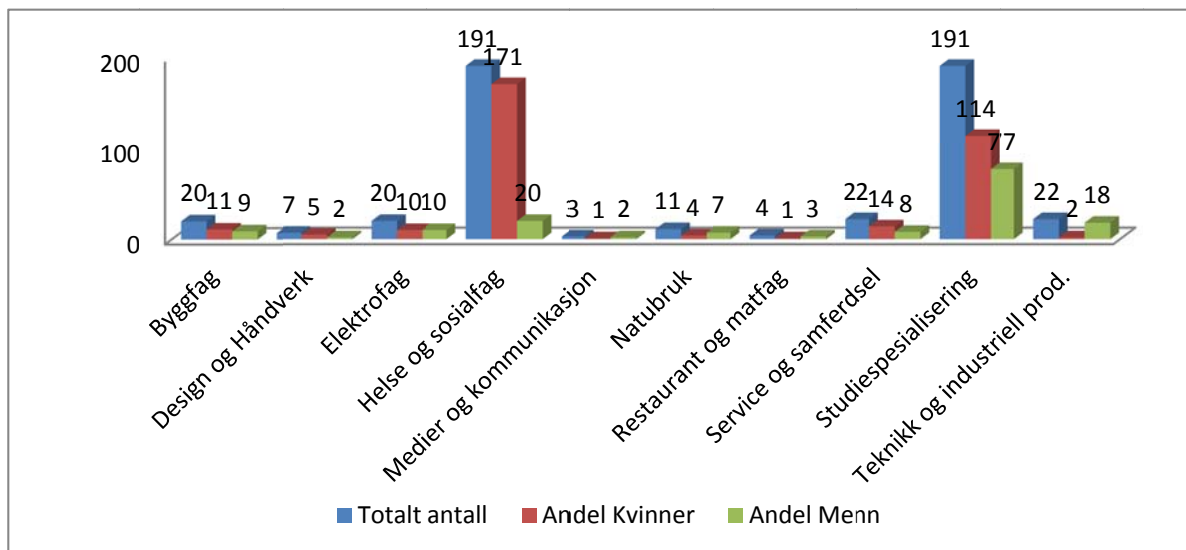
Professor Gunner Grepperud sier i sin doktoravhandling ”Fleksibel høgskoleutdanning på universitets- og høgskolenivå, forventninger, praksis og utfordringer”, at et regionalt kompetanseløft er avhengig av tre funksjoner:

Megler (Kartlegge, forhandle, informere, sikre adm gjennomføring)

Møteplass (Støttestruktur rundt selve undervisningssituasjonen)

Motor (Nye målgrupper, gi relevante tilbud, integrere utdanningsinnsatsen i den øvrige regionale utviklingen både i tanke og handling)

I dette arbeidet har Karriere Oppland og Karrieresenteret Opus Hadeland lykkes best med kompetanseutvikling innenfor offentlig sektor, noe type studier og antall studenter viser.

Tabell viser aktivitet i vdg opplæring for voksne i Hadelandsregionen for 2009 - 2011.

Som tabellen over viser så har desentrale studietilbud for voksne innenfor videregående opplæring i størst grad vært innenfor helse og sosialfag til fagbrev, og studiekompetanse som grunnlag for videre studier innen høyere utdanning. Dette er etter vår oppfatning i stor grad kompetanse som kommunal og statlig sektor etterspør.

Etterspørsel etter videregående opplæring for voksne registreres ved søknad fra den enkelte voksne som søker videregående opplæring ut fra ønske om sluttkompetanse. Opplæringstilbud som settes i gang baserer seg i neste omgang på hva voksne rettighetssøkere søker av opplæring. Med voksne rettighetssøkere menes voksne som er 25 år eller eldre, og som ikke har fullført videregående opplæring fra før.

Etterspørsel etter desentral Fagskoleutdanning har i stor grad vært ettårige videreutdanninger for fagarbeidere innen helsefag. Innen høgskole og universitet har etterspørselen og tilbud på desentrale studier i stor grad vært profesjons og grunnutdanninger som sykepleier, vernepleier, grunnskolelærer, førskolelærer, pedagogikk, organisasjon og ledelse osv. Tabellene nedenfor viser aktivitet innen Høyere utdanning i Karriere Oppland fordelt på Karrieresentrene i regionene. (Melding om aktivitet og kvalitet for 2011, s. 100)

Tabell 62 Høgere utdanning gjennom Karriere Oppland

Utdanning	Nord-Gudbrandsdal	Midt-Gudbrandsdal	Lillehammer	Gjøvik	Hadeland	Valdres	Totalt
Førskolelærerutdanning	0	0	0	0	41	5	46
Grunnskolelærerutdanning 1-7	7	2	0	0	1	1	11
Grunnskolelærerutdanning 5-10	0	0	0	0	2	1	3
Sykepleierutdanning	28	2	0	0	22	30	82
Vernepleierutdanning	0	4	0	0	5	17	26
Andre studier	45	16	33	2	20	21	137
Totalt	80	24	33	2	91	75	305

Tabell 63 Fagskoletilbud gjennom Karriere Oppland

Helsefag			
Fordypning	Heltid	Deltid	Total antall
Psykisk helsearbeid	0	41	41
Barsel og barnepleie	0	6	6
Kreftomsorg	0	0	0
Miljøarbeid	0	28	28
Demens og alderspsykologi	0	9	9
SUM helsefag	0	84	84

Studiene er tilrettelagt som fleksible studier i samarbeid med Fagskolen i Gjøvik og aktuelle høyskoler som har det faglige ansvaret. Studiene legges opp i en kombinasjon av lokale samlinger med forelesning på videokonferanse, samlinger på campus og nettstøttet undervisning. Innen etter og videreutdanninger og kortere kurs har etterspørselen i hovedsak vært fra større bedrifter og kommunal sektor.

Små og mellomstore bedrifter (SMB) dominerer norsk arbeidsliv. På tross av dette er det etter vår oppfatning for lite samarbeid med SMB om kompetanseutvikling. Det er blant annet dokumentert i rapport fra forvaltningsrevisjonen i Oppland Fylkeskommune (2011) som sier at det er et utviklingsområde for Karriere Oppland og Karrieresentrene i regionene.

Hva skyldes dette? Er små og mellomstore bedrifter kjent med de tilbud som finnes? Er de kjent med Karrieresenteret Opus Hadeland og deres tjenester? Er det raskere omstilling i privat næringsliv/små og mellomstore bedrifter?

Det ser ut til at vi bør ha en annen tilnærming i forhold til kompetanseutvikling innenfor privat næringsliv. Basert på vår erfaring fra arbeidet med voksnes læring siden 1995, har vi en hypotese om at de har en kortere tidshorison for kompetanseutvikling og at de ikke er mest opptatt av at de ansatte har formell kompetanse, da det ser ut til at de er mer opptatt av at de har den kompetansen de trenger. Det ser også ut til at de ønsker kortere ”matnyttige” opplæringstiltak, gjerne i moduler som kan settes sammen til en helhet over tid.

Videre ser det ut til at utfordringen med å motivere ansatte til å delta i kompetanseutvikling er større i små og mellomstore bedrifter, enn det er i større bedrifter.

Vi ønsker derfor i dette prosjektet å legge hovedvekten på kompetanseutvikling i samarbeid med et utvalg av regionens næringsliv. Hvilke barrierer/utfordringer må en finne løsninger på for i større grad kunne lykkes i dette arbeidet?

2 Hovedmål

Utvikle og legge til rette for målrettet kompetanseutvikling for voksne i regionen, med hovedfokus på små og mellomstore bedrifter. Tilføre nåværende og framtidige bedrifter ny kompetanse - for å utvikle nye arbeidsplasser og derigjennom beholde og videreutvikle kompetansen i regionen.

2.1 Mål

Prosjektet skal bidra til å:

- Videreutvikle samarbeidet med regionalt arbeidsliv om kompetanseutvikling
- Skaffe kunnskap om hva ledere av små og mellomstore bedrifter tenker om kompetanseutvikling.
- Utvikle nettverk og opplæringstiltak i henhold til definert behov
- Videreføre eksisterende aktiviteter
- Avklare hvordan virksomheten kan videreføres i varig drift etter at prosjektperioden er over.

3 Organisering av prosjektet

Prosjektet gjennomføres etter PLP – metodikken, og det opprettes styringsgruppe for prosjektet. Regionkoordinator Edvin Straume er prosjektansvarlig (PA). John Kristiansen, Daglig leder i Karrieresenteret Opus Hadeland er prosjektleder (PL) i 35 % stilling for prosjektperioden. Regionkoordinator er leder av styringsgruppa.

3.1 Styringsgruppas sammensetning

Styringsgruppa for prosjektet / regionalt kompetanseutvalg:

Navn:	Arbidssted:
Straume Edvin	Regionrådet, leder av styringsgruppa
Kristiansen John	Karrieresenteret Opus Hadeland, prosjektleder
Torkel Aas	Styreleder Opplæringskontor - Håndverk og industrifag Hadeland
Dagfinn Edvardsen	Hadelandshagen

Medlem i styringsgruppa for prosjektet, er medlem i regionalt kompetanseforum for Hadeland. Regionalt kompetanseforum er et rådgivende organ for Karrieresenteret Opus Hadeland, sammensatt med deltakere fra regionalt næringsliv og offentlig forvaltning. Møter i styringsgruppa vil bli gjennomført i tilknytning til møter i regionalt kompetanseforum.

3.2 Økonomi

Prosjektet finansieres med en andel fra kommunene Lunner, Gran og Jevnaker og tilskudd fra Regional Partnerskapsavtale. Avtale med kommunene av 2010 videreføres og kommunene bidrar med kr. 30.000,- pr. kommune som et årlig tilskudd til prosjektet.

3.3 Budsjett

Utgifter pr år:

Lønn og sos utgifter prosjektleder	270.000,-
Avtale www.studiesenteret.no	60.000,-
Reise, diett, deltakelse seminarer	20.000,-
Kontorhold/husleie/annonser	20.000,-
<u>Totale kostnader pr år</u>	<u>370.000,-</u>

Finansiering:

Kommunene (3 x 30.000,-)	90.000,-
Videokonferanse www.studiesenteret.no	30.000,-
Regional partnerskapsavtale	250.000,-
<u>Totalt pr år</u>	<u>370.000,-</u>

Tilskudd fra regional partnerskapsavtale – kr. 250.000,-

Kr. 90.000,- er halvpart av kostnader i avtale fra 2010, mellom kommunene og Karrieresenteret Opus Hadeland. Kr. 60.000,- er medlemskontingent i avtale med www.studiesenteret.no for å ha tilgang til desentrale studietilbud gjennom nettverket.

4 Planlagte aktiviteter

Det er viktig at det fortsatt tas et regionalt ansvar for å dekke regionens behov for kompetanseutvikling også i tiden fremover. Som tidligere nevnt så har fokus på næringslivet ikke vært tilfredsstillende. Prosjektet er et tiltak for å videreutvikle et samarbeid med regionens næringsliv og imøtekomme deres kompetansebehov. I tillegg vil drift av igangsatt aktivitet ivaretas.

4.1 Nye aktiviteter

- Kompetanseutvikling i samarbeid med næringslivet
 - ⇒ Gjennomføre prosesser for kompetanseutvikling i et utvalg små og mellomstore bedrifter. Starte med bygg og anlegg og servicebransjen for å skaffe erfaring til videre prosess i andre næringer. Bruk av ”Startpakka” fra Oppland Fylkeskommune tilbys interesserte bedrifter.
 - ⇒ Utvikle og tilby opplæring som etterspørres
 - ⇒ Tilby kortere kurs innen for eksempel språk, IKT
 - ⇒ Basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) – opplæring for personer i arbeidslivet innen IKT, lesing, skriving, hverdagsmatematikk
 - ⇒ Meglerfunksjon innenfor fag og høyskoletilbud
 - ⇒ Gjennomføre relevant forskning innen et utvalg små og mellomstore bedrifter i regionen for å få kunnskap om hva ledere av små og mellomstore bedrifter tenker om kompetanseutvikling. Sees i sammenheng med prosjekt initiert av Universitetet i Tromsø v/ Gunnar Grepperud m.fl.
- Kartlegging og koordinering av regionens behov for opplæring for voksne
 - ⇒ Oppsøkende virksomhet for å være i dialog, skape relasjoner og definere behov for kompetanseutvikling
 - ⇒ Aldersstatistikk i sektorer eller bransjer som grunnlag for å ”shoppe” og planlegge studietilbud i samarbeid med aktuelle høyskoler
- Nye studier på høyere nivå

4.2 Videre drift av igangsatte aktiviteter

Følgende regionale aktiviteter videreføres innenfor rammen av «Avtale om tilrettelegging av Fag- og Høyskoleutdanning på Hadeland», inngått mellom kommunene, fylkeskommunen og Karrieresenteret Opus Hadeland høsten 2010:

- igangværende regionale prosjekter:
 - ⇒ Barnehagesektor - ”Fra Start til Mål”
 - ⇒ Skolesektor – ”Læringsmiljø Hadeland”
- igangværende desentralisert fag og høyskoleutdanning
 - ⇒ Sykepleierstudium, Høgskolen i Gjøvik
 - ⇒ Vernepleierstudium, Høgskolen i Lillehammer
 - ⇒ Grunnskolelærerstudium, Høgskolen i Telemark
 - ⇒ Førskolelærerstudium Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Telemark
 - ⇒ Studier gjennom www.studiesenteret.no
- videre medlemskap og markedsføring av studietilbud i www.studiesenteret.no

Foreløpig prosjektbeskrivelse

Klimapådriver Hadeland

Innledning

I perioden 01.08.09 – 31.07.11 hadde Gran, Lunner og Jevnaker en egen klimapådriver. Denne klimapådriveren var et resultat av at kommunene, sammen med Oppland fylkeskommune, var utpekt som de første «Grønne energikommuner». Prosjektet «Grønne energikommuner» er avsluttet, men klimapådrivers sluttrapport og kommunenes erfaringer viser at det er behov for en ny klimapådriver. Det nye klimapådriverprosjektet vil bygge videre på sluttrapporten og kommunenes erfaringer.

Kommunene vil tilsette en ny pådriver som har initierende ansvar og kan samordne kommunenes klima- og energiarbeid. Pådriveren skal, i tillegg til å være en inspirator, slik at kommunene når målene som er nedfelt i klima og energiplanene, og samarbeide med allerede eksisterende prosjekter i klima og energispørsmål. Pådriveren vil være prosjektleder for prosjektet «Klimapådriver Hadeland»

Rådmennene vil være styringsgruppe for prosjektet og ha ansvaret for at arbeidet til klimapådriveren forankres godt i kommunenes administrasjon

Varighet

Prosjektets varighet: 1.8.2012 – 31.7.2015 (3 år)

Målsettinger:

1. Initiere og bidra til felles rullering av kommunenes klima og energiplaner slik at disse blir et godt verktøy for å oppnå konkrete mål
2. Inspirere og være en pådriver for at kommunene når målsettingene som er vedtatt i klima og energiplanene, og at det oppnås konkrete resultater for energieffektivisering, energiomlegging og reduksjon av klimautslipp i kommunene
3. Bidra til at kompetanse og mobilisering for energi- og klimaarbeidet i befolkning og næringsliv styrkes vesentlig

Arbeidsoppgaver

Arbeidsoppgaver som gir positiv synergieffekt for alle tre kommunene skal prioriteres. Prioriterte oppgaver er:

• **Holdningsskapende arbeid** (selvstendig ansvar)

Klimapådriver skal drive med opplæring og informasjon i klima og energispørsmål, og samarbeide med:

- videregående skole (med særlig fokus på å opparbeide et godt samarbeid med den nye videregående skolen)
- grunnskole (bl.a. utvikle tilbudet med Klimaskolesekken)
- næringsliv (utvikle strategi for arbeid mot næringslivet)
- innbyggere

• Arbeid for langsiktige og bærekraftige løsninger (pådriverfunksjon)

- energieffektivisering i all bygningsmasse (f.eks. ved bruk av EPC¹)
- miljøvennlige innkjøp/utnytte kommunenes rolle som «forbilde» (f.eks. elbiler/hybridbiler som tjenestebiler)
- bruk av KS' verktøy i miljø- og klimaarbeid (F.eks. KLOKT² og KVIKKT³. Dette vil bl.a. avhenge av om verktøyene innarbeides i regjeringens klimamelding 2012)
- felles skoloring av alle med driftsansvar i energisparetiltak og generelle klimatiltak
- opparbeidelse av system for miljøfyrtårnsertifisering
- informasjon og synliggjøring av oppnådde resultater
- areal- og transportplanlegging som fører til redusert transportbehov og effektiv energibruk
- oppfølging av LEU⁴

Eksisterende samarbeid som skal involveres:

- Landbrukskontoret for Hadeland (Energidagene m. m)
- HRA
- Energisamarbeid med HEV (bl.a. LEU)
- Energiråd Innlandet
- Lokal transport på Hadeland. Reduksjon av klimagassutslipp fra privatbilbruk.
- Hadeland – nært og naturlig
- BIOREG (dersom dette blir videreført)
- Folkehelse

Metode

Pådriverrollen skal prioriteres og prosjektet skal ha fokus på «å jobbe med det som virker». Prioritering av arbeidsområder og valg av metode er derfor vesentlig. I tillegg er fleksibilitet til å følge opp nye arbeidsområder viktig. Innenfor enkelte områder er ekspertise utenifra nødvendig. Midler for å drive tiltak skal stilles til disposisjon (f.eks. Klimaskolesekken).

Prosjektplan

Ved oppstart av prosjektet utarbeider prosjektleder en mer presis prosjektplan, med tydelige beslutningspunkter og milepæler for prosjektperioden, samt strategi for gjennomføring. Prosjektplanen må også inneholde et system for registrering av gjennomførte tiltak og aktiviteter. Foreliggende prosjektplan er utgangspunkt for prosjektplanen.

¹ EPC = Energy Performance Contracting

Energisparekontrakt innebærer at en energientreprenør sørger for gjennomføring av lønnsomme energitiltak i bygg. Energientreprenøren garanterer besparelse og lønnsomhet i tiltakene. Hvis den lovte besparelsen uteblir, er det leverandøren som er ansvarlig og må ta kostnaden. Dersom resultatet blir mer besparelser enn det som ble forventet, deles den ekstra besparelsen mellom byggeier og entreprenør

² KLOKT = Klimakutt lokalt gjennom lokale tiltak

Kommunene foreslår selv miljøtiltak som påvirker egen hverdag. Effekten av enkelttiltak i planen, målt i tonn CO₂-ekvivalenter, blir beregnet og kontrollert av en uavhengig kontrollinstans. Tiltakene blir samlet i en lokal handlingsplan og lagt fram for staten for prisforhandling.

³ KVIKKT = Kvantifisering av kommunale klimatiltak

Verktøy for effektberegning av lokale klimatiltak. Kommunene kan beregne effekten av tiltak og dokumentere hva som oppnås med bestemte tiltak i en enkelt kommune.

⁴ LEU = Lokale energitredninger

For alle kommuner i Norge er det utarbeidet lokale energitredninger som oppdateres annet hvert år. Utredningene skal gi informasjon om lokal energiforsyning, stasjonær energibruk og alternativer på dette området, og gjennom å øke kunnskapen bidra til en samfunnsmessig rasjonell utvikling av energisystemet. Utredningen skjer i samarbeid med kommunene.

Kommunenes ansvar

Prosjektlederen skal ikke behøve å bruke ressurser på å skape tilslutning til sitt arbeid i kommunene. Kommunene har derfor et særlig ansvar for å legge til rette for en effektiv utnyttelse av prosjektlederens ressurser, og må sørge for tilstrekkelig forankring av prosjektet både politisk og administrativt.

Hensikten med å ansette en klimapådriver er ikke at kommunene skal legge ansvar for gjennomføring ut fra egen administrasjon, men få motivasjon og bistand i sitt klima- og energiarbeid, samt påtrykk til å drive prosesser på tvers av kommunegrensene.

Organisering / styring

Prosjektleder plasseres organisatorisk hos regionrådet, med en kontordag/arbeidsdag pr uke i hver kommune.

Regionkoordinator er nærmeste overordnede for prosjektleder.

Hver kommune oppnevner en kontaktperson, helst sentralt plassert i kommunenes administrasjon, fortrinnsvis en med erfaring fra energi- og klimaarbeid.

Kontaktpersonene utgjør, sammen med regionkoordinator, en ressursgruppe for prosjektet.

Rådmennene er styringsgruppe, og har sammen med regionkoordinator, styringsansvar for prosjektet.

Rapportering

Prosjektleder rapporterer løpende til regionkoordinator. Det rapporteres skriftlig (enkel oversikt) til rådmannsmøtet første uke i februar, mai og oktober gjennom prosjektperioden.

Ved avslutning av prosjektperioden skal det utarbeides sluttrapport som gjøres rede for oppnådde resultater.

Evaluering

Løpende evaluering av prosjektet gjøres av prosjektleder i samarbeid med ressursgruppa

Dersom dette resulterer i konkrete forslag til vesentlige endringer i prosjektet, legges dette frem på rådmannsmøtet til godkjenning.

Finansiering

Finansiering (i 1000 kr)				
	2012	2013	2014	2015
Totalbudsjett	283000	850000	850000	425 000
Egenandel komm	60000	180000	180000	90 000
Skjønnsmidler fra FM	123000	370000	370000	185 000
Partnerskapsmidler	100000	300000	300000	150 000
Evt. nasjonale prosjektm				

DELTAKENDE
FORUNDERLIG
ENGASJERENDE

bevaring | formidling

UTSTILLINGSHALLEN PÅ HADELAND FOLKEMUSEUM | LAVTERSKELMAGASIN OG FORMIDLINGSARENA

Konseptskisse – Hadeland Folkemuseum 100 år i 2013
RANDSFJORDMUSEENE AS © 2009

UTSTILLINGSHALLEN PÅ HADELAND FOLKEMUSEUM

Museets 100-årsjubileum i 2013 er rammen om gjenåpningen av Utstillingshallen. Prosjektet er det største løftet som er gjort ved Hadeland Folkemuseum i nyere tid. Det kombinerer forskning og moderne samlingsforvaltning med formidling. Resultatet er en flerbrukshall som imøtekommer behovet for en aktivitets- og kunnskapsarena for ulike generasjoner, samt ivaretar museets brukere og dets store samlinger

HALLEN, HISTORIEN OG HÅPET

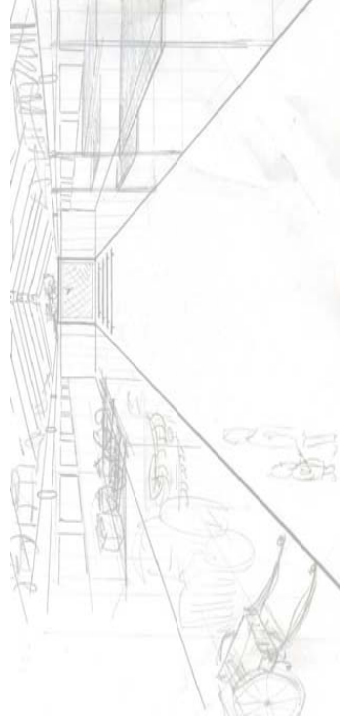
Utstillingshallen ble bygget i 1956 etter tegning av arkitekt Arne Berg. Den ble til etter ønske om å vise frem de store samlingene av landbruk og skogbruksredskap, en utstilling som ble stengt pga slitasje i 2004. I dag er mindre deler av hallen åpen. Med avstengningen mistet museet sin permanente basisutstilling og en viktig formidlingsarena.

Den imponerende trebygningen har en særegen arkitektur og skiller seg ut i friluftsmuseet. Det tilgjengelige arealet er 400 m²; et åpent rom med synlig takkonstruksjon. Hallen ligger på nedre del av museumsområdet. Her er god adkomst og et populært rekreasjons- og aktivitetsområde med benker, grøntareal og vannmiljø.

Vi ønsker at bygningen igjen skal benyttes aktivt som formidlingssted og bli det samlingspunktet den var ment å være. Målet er en permanent, men fleksibel utstilling i en form som oppfordrer og inspirerer til aktiv bruk og som oppfyller en rekke konkrete behov. Prosessen fremover vil involvere alle deler av museets virksomhet, næringsliv og lokalsamfunn.

LAVTERSKELMAGASIN OG FORMIDLINGSARENA

I magasinform er gjenstandene løsrivet fra en tradisjonell kronologisk og kontekstuell ramme som vanligvis brukes i utstillinger. Mengde og mangfold vil være hovedintrykket som møter de besøkende.

UTSTILLINGSHALL

Som utstilling er det museet som lokalmiljøets minnebank og materialet selv som blir det overordnede tema. Gjenstandene plasseres tett og i høyden, delvis beskyttet fysisk fra besøkende og avbrutt av iscenesatte emner og aktivitetssoner.

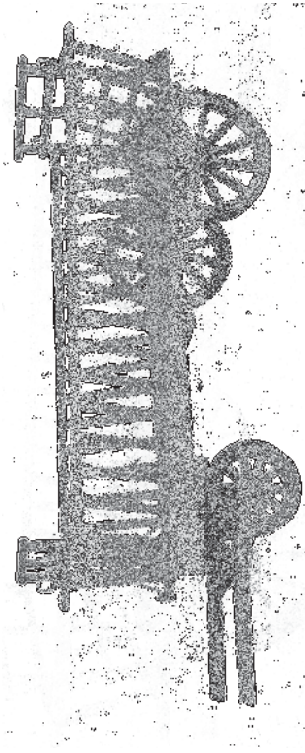
Den frie rammen om gjenstandene gjør mulighetene og vinklingene mange. Formen åpner for omvisninger om alt fra bestemte gjenstander, kulturhistoriske tema og tema relatert til museets vesen og arbeidsmetoder; alt tilpasset brukere med ulik bakgrunn og alder.

En passasje leder frem til en formidlingssone med klipp fra samlingene av foto og film. Lyd og bilde i storformat vil bidra til forståelse av gjenstandene som omgir de besøkende. Sonen kan også brukes som foredragssted. Interaktive virkemidler vil pirre nysgjerrigheten og engasjere store og små. Stasjoner tilkoblet *DigitaltMuseum.no* gir mulighet til å studere gjenstandene nærmere.

MAGASINHALL

På museet møter de besøkende i dag en brøkkdel av samlingene. Anslagsvis 90 % er magasinert og utilgjengelige på grunn av manglende utstillingslokaler. Tittelen *Lavterskelmagasin og formidlingsarena* henspiller på ideen om åpne magasin. Det bryter med vante forestillinger om museumsmagasiner som lukkede, strengt kontrollerte rom samtidig som det tar høyde for tilfredsstillende oppbevaring.

Det er i dag et dokumentert og kritisk behov for magasinplass ved museet. Deler av samlingene er i ferd med å forringes betraktelig. Ved å utnytte den eksisterende bygningspotensial vil museet ivareta bevaringsformål samtidig som en viktig og verdifull del av samlingene blir tilgjengeliggjort. Materialet er hovedsakelig utstyr, redskaper og maskiner fra skog- og jordbrukskulturen, husdyrhold, fangst og kjøretøy. Gjenstandene viser til vesentlige deler av Hadelands kultur- og naturhistorie som er sentralt i den aktive formidlingen ved museet.

ORDET ER DITT

Frivillige lag, foreninger, enkeltpersoner, skoler og barnehager – alle inviteres til å bidra i arbeidet frem mot åpningen i jubileumsåret.

Før magasinerings i utstilling skal alle gjenstandene revideres og fotograferes digitalt. Arbeidet vil pågå for åpen scene, hvor museets brukere kan følge den daglige fremdriften og delta i arbeidet på ulikt vis. Prosjektet genererer kunnskap underveis i dokumentasjonen av samlingene.

Tradisjonelt registreringsarbeid ved museet har fokusert på tekniske data. De små historiene som gir gjenstandene samfunnskontekst og mening utelir ofte i katalogen. Museet vil invitere folk til å bidra med kompetanse og til å dele minner og erfaringer. Spesielle hendelser og personlige minner knyttet til bestemte gjenstander vil gi dem en rikere kontekst og bidra til å øke den historiske verdien for befolkningen og livet de representerer. *Ordet er ditt!*

DELTAKENDE

Hadeland Folkemuseum var et av de første museene i Norge som publiserte samlingene sine i den nasjonale basen for museumssamlinger på nett: www.DigitaltMuseum.no. Hver uke legges de klargjorte gjenstandene ut og publikum kan på disse sidene følge arbeidet hjemmefra. Her kan man gi tilbakemeldinger, foreslå tillegg og referanser eller bestille fotografier.

Arbeid med ”revitalisering” av samlingene fortsetter etter utstillingsåpning. Slik blir utstillingen ikke bare et resultat av et større prosjektarbeid men også en visningsarena for det pågående og viktige dokumentasjonsarbeidet.

DELTAKENDE BEVARING OG FORMIDLING

Arbeidsprosessen foregår åpent. Besøkende kan bidra aktivt og få innblikk i museets arbeidsmetoder innen dokumentasjon og fotografering, håndtering og evt. behandling av gjenstandene.

Vi vil invitere til dialog og deltakelse i arbeidet.

FORUNDERLIG

Så mye forskjellig og så mye likt. Hva forteller det om Hadelands historie, om folk, om museet?

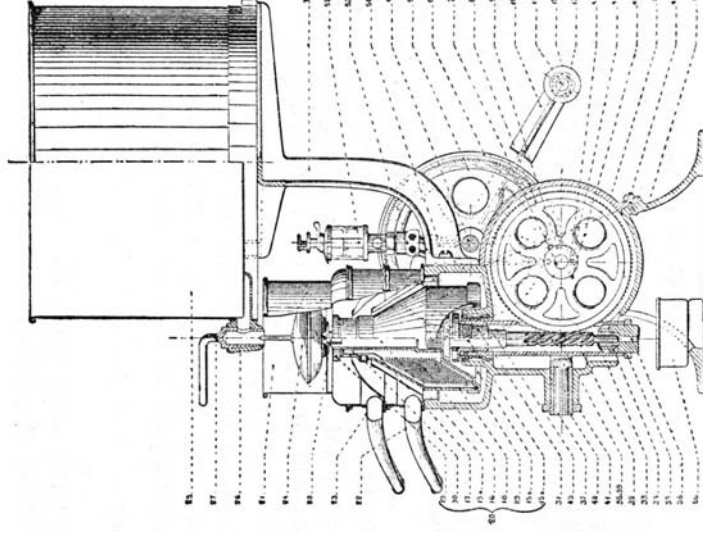
Nysgjerrigheten pirres og oppmuntres i møte med materialet. Det er et overveldende og sansbart inntrykk. Sensorstyrt lys viser stadig nye seksjoner etter hvert som man beveger seg langs reolene.

På lerretet vises forskjellige filmklipp og fotografier fra samlingene. Små digitale fortellinger som vekker nysgjerrigheten, fantasien og opplevelsen av det som har vært. Var du der?

FORUNDERLIG BEVARING OG FORMIDLING

Magasiner er forunderlige. Museumsgjenstander – ting – fyller reoler og rom fra gulv til tak. Noen er kjente, andre ikke. Hva er tatt vare på? Hvorfor?

Vi ønsker å utfordre besøkende til refleksjon omkring behov og motiv for bevaring.

ÅPENT MAGASIN

Ustillingsformen er utradisjonell. Her blir ikke gjenstandene satt inn i en låst tematisk eller kronologisk kontekst. Besøkende er frie til å se gjenstandene som det de er, uten påvirkning fra tolkninger eller meningsrammer. Det er en form for demokratisering av museets samlinger som bryter med den autoritative måten gjenstandene vanligvis presenteres på. Når tid og rom forsvinner, åpner det opp for et mangfold av individuelle blikk og meninger.

ENGASJERENDE

Dagens utfordringer i forhold til tilgjengelighet og sikkerhet løses ved etablering av et nytt inngangsparti, universell utforming og løsninger som setter de besøkende foran.

Når museet inviterer inn i magasinet setter vi samtidig fokus på en del av virksomheten som vanligvis ikke er synlig. Slik skapes innblikk i museets ansvarsområder, fagressurser og samfunnsrolle. En nyåpning av hallen i jubileumsåret 2013 vil ikke bare sette Randsfjordmuseene på kartet i lokal og regional sammenheng, men formen og løsningene vil trolig skape oppmerksomhet og diskusjon i ulike miljøer. Den største og viktigste gevinsten vil imidlertid tilkomme Hadelands kommende generasjoner, museets ulike brukere og ikke minst; dets samlinger.

ENGASJERENDE BEVARING OG FORMIDLING

På infostasjoner kan du utforske museets samlinger og komme med tilbakemeldinger direkte. Filmfremvisningene på det store lærretet vekker til live minner og gir opplevelser fra en tapt tid.

Vi vil inspirere til kunnskapsutveksling og dialog mellom brukere og museum.

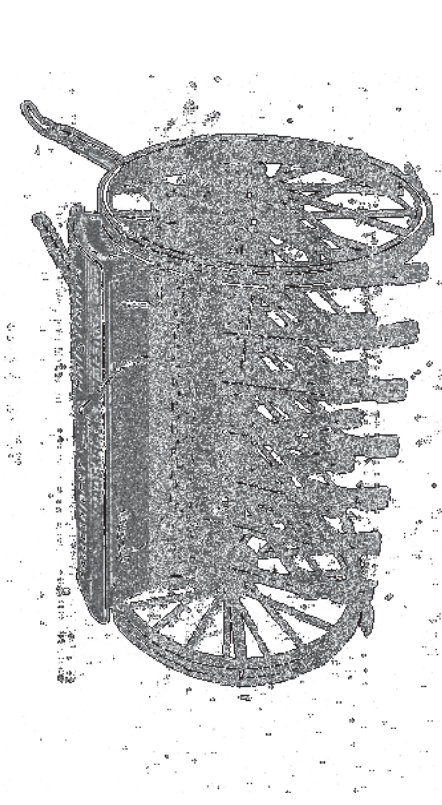
PROSESS

Arbeidet med å klargjøre gjenstandene for utstilling og publisering på internett vil engasjere lokalbefolkning og tilreisende. Ved å bidra praktisk på stedet eller via internett får alle en eierdel i utstillingen.

Utstillingen blir et fellesprosjekt som vil åpne for engasjement og kunnskapsutveksling mellom museum og bruker.

TILRETTELAGT FORMIDLINGSARENA

Utstillingsformen bidrar til at de besøkende selv blir fortolkere, heller enn passive mottakere. I tilrettelagte soner kan man hente ut informasjon om gjenstandene, om kulturhistoriske tema og om museet, dets arbeidsfelt og metoder. Besøkende utfordres til å reflektere og stille spørsmål ved samlingene. Med audiovisuelle virkemidler, aktiviteter og foredrag, vil det skapes en møteplass og en arena for mangfold.

PLANEN

Hovedprosjektet *Lavterskel magasin og formidlingsarena* betinger gjennomføring av flere delprosjekter. Alle er i like stor grad nødvendige for prosjektets fremdrift og resultat. Delprosjektene løper parallelt med rehabilitering og utvikling av magasinutstillingen i hallen. Her bør bygningsmessige arbeider, isolering og overflatearbeid sluttføres i 2011. Magasininnredning og montering av gjenstander løper parallelt med klargjøring av materiale. I 2012 skal interaktive løsninger og tekniske installasjoner testes ut og kvalitetssikres.

Delprosjekt 1: *Frem fra skyggene*

Research og vurdering av kapasitet, materiale og mengde som skal inngå i magasinutstillingen. Gjennomgang av ulike gjenstandslagre og samlingenes sammensetning. Definerings og prioriterings og gjenstandsgrupper, sette milepæler og planlegge arbeidsesonger for utvalgt materiale. Oppstart og gjennomføring i 2009, avsjekk og evaluering i 2011.

Delprosjekt 2: *Ordet er ditt*

Alle gjenstander som skal "magasineres" i utstillingen må sjekkes og rengjøres. Praktisk og digitalt arbeid rettet mot revidering, dokumentasjon og fotografering av det utvalgte gjenstandsmateriale. Arbeidet foregår som *REVITA* men gjøres mer synlig og tilgjengelig. Åpen og tilrettelagt arbeidssone tilkoblet trådløst nettverk. Publikum inviteres og oppfordres til å delta på ulike måter. Etter hvert som materialet klargjøres, publiseres det på nettstedet DigitaltMuseum.no. Betingelser opprettes av et sted der arbeidet kan foregå praktisk i perioden mai-oktober. Arbeidssesonger 2010-2013.

Delprosjekt 3: *Inngangsparti*

Å bruke hallen som magasin og publikumsbygg betinger et nytt inngangsparti som ivaretar ulike basisbehov. Av bevaringsmessige årsaker må det være en sluse inn i hallen som begrenser klimatiske svingninger. I tilknytning til slusen vil det være rasjonelt å legge inn sanitære løsninger. Dette er et minimumskrav for at hallen skal kunne brukes som en aktivitetsarena og møteplass. Det er også planlagt en formidlingsone som forteller om utstillingen og bidragsytere. I tilknytning til denne presenteres en enkelt gjenstand – en brannbil - som vil stå som et symbol på mangfoldet i museets samlinger. Område rundt inngangen skal beplantes og forskjønnes. Det stilles høye estetiske krav til det nye inngangspartiet, slik at det supplerer det eksisterende bygget på en best mulig måte. Oppstart 2010.

HADELAND FOLKEMUSEUM

1913 – 2013

I 1913 realiseres ideen om et regionalt museum for Hadeland. Nasjonale strømninger, stort lokalt engasjement og sterke støttespillere bidrar til etableringen av Hadeland Folkemuseum i det karakteristiske kurlandskapet i Tingelstad nær Brandbu. Det unge museet får raskt en stor samling antikvariske bygninger og gjenstander. Etter hvert utvides samlingene med fotografi- og arkivmateriale. Museet fokuserer i disse tidlige årene på innsamling og tilstelninger, alt basert på frivillig innsats.

I dag er satsningsområder og virkefelt utvidet. Museumslandskapet og kravene innen drift, bevaringsoppgaver og utadrettet virksomhet har endret seg. Hadeland Folkemuseum ligger godt fremme, også i nasjonal sammenheng, innen områder som samlingsforvaltning, digitalisering, satsning på barn og unge, besøkstilbud, nettverksarbeid og tjenesteyting overfor det private og offentlige. Takket være et solid fundament er vi i dag en viktig samfunnsaktør og møteplass for en rekke ulike brukere.

Kjerneverdier: Formidling, kunnskap, bevaring og forvaltning

Dannelsen av Randsfjordmuseene AS etter sammenslåingen mellom Hadeland Folkemuseum, Lands Museum og Kittilbu Utmarksmuseum har styrket oss faglig og regionalt. Økt samhandling med lokale, regionale og nasjonale aktører har bidratt positivt til utviklingen. Vi gleder oss over gode og sterke samarbeidspartnere og ser med optimisme og stort engasjement på fremtiden.

RANDSFJORDMUSEENE AS

Kongevegen 92 - 2770 Jaren - Tlf: 61 31 32 80 - Faks: 61 31 32 81 - Org. nr. 987 107022 MVA
Kontonr. 2030.14.05260 - post@randsfjordmuseene.no - www.randsfjordmuseene.no

Til

Regionrådet for Hadeland
v/Edvin Straume

Jaren, 13.2.2012

ÅRSRAPPORT 2011

- TILSKUDDSMIDLER FRA REGIONAL PARTNERSKAPSAVTALE

1. Prosjektnavn:

“Lavterskelmagasin og formidlingsarena”, Hadeland Folkemuseum 100 år 1913-2013

2. Søker:

Randsfjordmuseene AS

Prosjektansvarlig (PA) og prosjektleder (PL): Kari-Mette Avtjern

E-post: kma@randsfjordmuseene.no Telefon: 61 31 32 80 / 92

3. Målsetting for prosjektet (beskrivelse av prosjektet)

Prosjektet ”Lavterskelmagasin og formidlingsarena” er Hadeland Folkemuseums hovedsatsning i anledning 100-årsjubileet i 2013. Utstillingshallen i friluftsmuseet ved Hadeland Folkemuseum gjenåpnes som flerbrukshall som kombinerer det å være formidlingsarena og magasin for store gjenstander. Det bygges en utstilling i en form som åpent visningsmagasin og et nytt inngangsparti til bygningen. Første del av jubileumsprosjektet “Ordet er ditt” ble igangsatt allerede i 2010, og publikum inviteres inn til å se og delta i prosjektet helt fram til åpning i 2013.

4. Status for gjennomførte tiltak pr. 31.12.2011

Prosjektet “Lavterskelmagasin og formidlingsarena” er pr i dag i rute.

Den største arbeidsinnsatsen i 2011 har vært etterisoleringen av den eksisterende Utstillingshallen. Dette arbeidet er utført av museets håndverkere og var ferdigstilt medio september, fire måneder tidligere enn beregnet. Deretter foregikk det blanding av vinduer. Siden etterisolering har gått raskere enn planlagt og noe under budsjett, har dette gitt oss rom til at vi har kunnet male innvendige vegger og tak i bygningen. Dette er et estetisk tiltak med tanke på at det skal være en formidlingsarena, som vi er glad vi kunne gjennomføre. Malearbeidet ble utført av egne ansatte og var ferdig til jul i 2011.

I disse dager foregår det elektriske arbeider i Utstillingshallen og i etterkant av dette skal det installeres brann- og innbruddsikring. Deretter er hallen klar til at en kan sette inn reoler og innredning. Det arbeides i disse dager med en detaljert romplan slik at arbeidet med å flytte gjenstander inn i hallen, og hvor de skal stå, skal foregå på mest smidige måte.

Delprosjektet “Ordet er ditt” har avsluttet sin andre sesong og fortsetter å skape oppmerksomhet og engasjement rundt gjenstandssamlingene og jubileumsprosjektet. Prioritering av hvilke gjenstander som skal inn i hallen nærmer seg slutten.

RANDSFJORDMUSEENE AS

Kongevegen 92 - 2770 Jaren - Tlf: 61 31 32 80 - Faks: 61 31 32 81 - Org. nr. 987 107022 MVA
Kontonr. 2030.14.05260 - post@randsfjordmuseene.no - www.randsfjordmuseene.no

Det skal bygges et påbygg på 70 m² til Utstillingshallen og dette arbeidet skal utføres av en entreprenør. Rammesøknaden er innvilget i Gran kommune. Arkitekt og rådgivende ingeniør arbeider nå med anbudsrunde. Påbygget er planlagt ferdig desember 2012 og vil være den delen av prosjektet som vil kreve mest midler i 2012.

Vi er i gang med å planlegge interaktive løsninger i utstillingen. Vi har kontaktet KulturIT for å diskutere nye måter å la brukerne ta i bruk innholdet på Digitaltmuseum. Hvilke og hvor mange interaktive løsninger vi velger vil måtte styres av finansiering og sponing

5. Status økonomi: - en beskrivelse (ikke regnskap) av hvilke utgifter som har påløpt, og hvilke inntekter/egenandel kommunene og/eller andre har bidratt med i tillegg til eventuelle delutbetalinger fra partnerskapsmidler

Randsfjordmuseenes egeninnsats – og -investering utgjør ca. 1/3 av finansieringen. Prosjektet har en beregnet totalkostnad på kr 5.791.900,-. Den største kostnaden i 2012 blir påbygget.

Prosjektet mangler kr 388.000,- før fullfinansiering. Videre arbeid med sluttfinansiering fortsetter i 2012 med søknader til Stiftelsen UNI og privat næringsliv. Det er en søknad til behandling hos Norsk Kulturråd. (Innvilget 150.000,- kr 26. januar 2012)

Utgifter (2010 og 2011) pr 31.12.2011	Kr
“Ordet er ditt”	458.680
Prosjektmedarbeider “Ordet er ditt”	169.263
Lavterskelmagasin	284.210
Påbygg	104.745
SUM	1.016.898
Egeninnsats Randsfjordmuseene er pr 31.12.2011 stipulert, dvs. ca	1.100.000 ca
SUM TOTALT CA	2.216.898 ca

Delutbetalinger/finansiering pr 31.12.2011	Kr
Oppland Fylkeskommune (Innvilget 400.000 pr år 2010-2012)	1.200.000
Kulturminneåret 2009/2010, Oppland Fylkeskommune (Innvilget. Hele beløpet utbetalt 2010)	30.000
Regionrådet Hadeland – tilskudd fra regionale partnerskapsavtale (Innvilget 150.000 til “Revita” i 2010, 100.00 pr. år 2010-2012)	450.000
Gran kommune (Innvilget 100.000 pr år 2010-2012)	300.000
Lunner kommune (Innvilget 100.000 pr år 2010-2012)	300.000
Jevnaker kommune (Innvilget 50.000 pr år 2010-2012)	150.000
ABM-utvikling til Ordet er ditt (Innvilget. Hele beløpet utbetalt 2010)	170.000
Sparebankstiftelsen Gran (Innvilget 2011. Utbetalt)	300.000
Sparebankstiftelsen Lunner Jevnaker Nittedal (Innvilget 2011. Utbetalt)	300.000
Norsk Kulturråd sikringsmidler (Innvilget 2011)	40.000
Norsk Kulturråd utviklingsmidler (Innvilget 2011)	100.000
Egeninnsats Randsfjordmuseene AS	1.700.000
Investeringsmidler Randsfjordmuseene AS	363.900
SUM	5.403.900

Gran
kommune

Jevnaker
kommune

Lunner
kommune

TEMAKART – HADELAND PROSJEKTBEKRIVELSE

Hadeland: På landet – nær byen! Benytt nærmiljøet og naturens muligheter – der du lever og er!

Bakgrunn for prosjektet

Hadelandskommunene har et felles ønske om å kunne tilby sine innbyggere og andre oppdaterte WEB-kart over skiløyper, turstier, gang- og sykkelveger, gutuer mv. I dette arbeidet ligger også kartlegging gjennom "Barnetråkk", som vil være nyttig i.f.t. kommunenes planarbeid.

Gran kommune

Deltagelse i prosjektet begrunnes med at kommunen gjennom ulike planer, som Kommuneplanens samfunnsdel, Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet og i Kommunedelplan for Geodata, har jobbet aktivt med Folkehelseperspektivet. Dessuten har kommunen vedtatt dokument for videreføring av folkehelsearbeidet i kommunen. Gjennom alle disse planene/dokumentene er tilrettelegging og synliggjøring av turmuligheter i lokalmiljøene vektlagt, spesielt viktig er det med tilrettelegging for gjennomgående/sammenhengende gang- og sykkelveger som knytter sentrumsområdene sammen og å sikre grønne korridorer fra sentrumsområdene/boligområdene ut i "marka". Vi har derfor prioritert å starte arbeidet med temakart.

Jevnaker kommune

Prosjektet er forankret i Kommuneplanens samfunnsdel, som bl.a. har som overordnet mål å motivere og legge til rette for allsidig fysisk aktivitet både for innbyggere og ansatte, arbeide målrettet for god og likeverdig helse i hele befolkningen. Kommunen vil jobbe for trygge oppvekstmiljøer for barn og unge som inviterer til aktiv fritid og som fremmer god helse og trivsel. Videre skal Jevnaker kommune, som "Grønn energikommune", ha en bærekraftig utvikling og arbeide for å redusere klimautslippene vesentlig.

Relevante delplaner, bl.a. for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, geodata og kultur, er forankret i Kommuneplanen.

Lunner kommune

Kommunen skal i gang med revidering av Kommuneplanen og ser arbeidet med temakart som en viktig del av dette arbeidet. I planprogrammet for revideringen har kommunen satt opp en del utredningsbehov, bl.a. temakart vedr. Barnetråkk og turstier. Planleggingsarbeidet starter opp i oktober 2010, kommunen oppdeles i områder rundt hver av skolene, elevene får mulighet til registrering av tråkk i nærheten av sine skoler. Inntegning av tråkkene på kart gjøres vinteren 2010/2011. Nødvendig registrering med GPS foretas våren 2011.

Generelt for alle tre kommunene

Kommunene ønsker å få utarbeidet temakart for turstier, skiløyper og gang- og sykkelveger - for så evt. å innlemme temaer som friluftsliv, jakt og fiske m.m. Vi ønsker å få synliggjort turmuligheter i nærhet av de ulike boområdene i kommunene, samt deres tilknytning - via grønne korridorer - ut i marka/skogsområdene. En tenker seg dessuten muligheten for å kunne linke seg til andre aktuelle hjemmesider, som for eksempel Skiforeningen, Pilegrimsleden, DNT/Ut på tur mv. Vi ser at en slik side vil være nyttig i et Folkehelseperspektiv, at det vil være nyttig for reiselivsbransjen og ikke minst vil den vise større bredde av turmulighetene i hadelandskommunene.

Hadeland Digital er et eksisterende samarbeidsorgan for de tre kommunene, hvor det samarbeides om digitale kartløsninger. Hadeland Digital er en sentral samarbeidspartner i arbeidet med temakart, spesielt i arbeidet med overføring av GPS-registreringene til kartdata for utlegging på hjemmesidene.

Organisering og rammer for prosjektet

Styringsgruppa og prosjekteier:

Rådmannsgruppa på Hadeland.

Prosjektgruppe: 2 fra hver kommune,

Lunner: Thor Einar Olsen og Anne Grønvold

Jevnaker: Øyvind Nordstrøm og Anne Kari Sørli

Gran: Else Hagen Lyngstad og Kjersti H. Tysland

Prosjektansvarlig/ prosjektleder

Else Hagen Lyngstad – Kulturkontoret for Lunner og Gran

Lokale arbeidsgrupper i den enkelte kommune – kommunen oppretter sine arbeidsgrupper.

Generelt for alle tre kommunene

Prosjektet er tverrfaglig - helse, kultur, teknisk, plan, skole m.fl. – samt at det forutsettes et tett samarbeid med frivillige lag/foreninger (Hadeland Turlag, idrettslag, velforeninger m.fl.).

Prosjektet er primært rettet mot kartregistrering av turstier, gang- og sykkelveger, gutuer mv., det legges derfor ikke opp til vedlikehold og rydding av stier i denne omgang. Kartdataene er i første omgang beregnet på å gi kommunenes innbyggere o.a. oversikt over turmuligheter, men kan også benyttes i forhold til kommunenes egen planlegging (reguleringsplaner mv.).

I forbindelse med registrering er det viktig at grunneiere informeres og evt. gir samtykke dersom ruter går tett på bebyggelse/gårdstun mv. Landbrukskontoret for Hadeland er her viktig samarbeidspartner.

Gran kommune

Virksomhetene for Helse og for Kultur i Gran kommune tok initiativet til prosjektet og representanter fra disse virksomhetene utgjør arbeidsgruppa i Gran kommune. Arbeidet drives i tett samarbeid med teknisk og har direkte utspring i arbeidet med Kommunedelplan for Geodata. Prosjektet er også godt forankret i Gran kommunes overordnede planer og Helse i Plan arbeidet. Det er dessuten godkjent av administrasjonen i kommunen.

Til nå er det innkjøpt seks stk. GPS til registreringsarbeidet og det ble sendt ut informasjon til grunneierne i forkant.

I løpet av første året er det for Gran kommunes del inngått samarbeid med Hadeland Turlag, Forum Bjonerøa, Søndre Ål Sportsklubb og Midtre Brandbu UIL om registrering av turruter. Hadeland Turlag er opptatt av at de representerer hele Hadeland.

Jevnaker kommune

Resultatenhet for kultur og utvikling leder arbeidet lokalt i Jevnaker. Det er utnevnt representanter fra RE Familie og helse (FYSAK-koordinator) og RE Teknisk drift (plan/kart). Prosjektet er forankret i Kommuneplanens samfunnsdel og i relevante delplaner.

Lunner kommune

Lunner kommune har opprettet to utredningsgrupper/arbeidsgrupper med representanter fra skole, plan og kart. For temakartprosjektet er dessuten en representant fra Hadeland Turlag foreslått.

Prosjektet er en del av pågående revidering av Kommuneplan.

Aktuelle samarbeidspartnere og foreninger for partnerskap

Eksterne:

Historielagene
Frivilligsentralene
Hadeland Turlag
Øståsen Skiløyper
Lokale idrettslag/foreninger
Velforeninger m.fl.
Kartavdeling/Hadeland Digital

Interne:

Skole/barnehage
Eldreomsorgen/helse
Kommunenes barnerepresentanter
Folkehelsekoordinator
Frivilligkoordinator
Teknisk avdeling

Egenfinansiering

Gran

Gjennom vedtatt kommunedelplan for Geodata 2009-2012 er Temakart for Hadeland et prioritert prosjekt med følgende foreslåtte finansieringsplan:

Kr 100 000 i 2010, kr 50 000 i 2011 og 2012 og kr 30 000 i 2013.

Dessuten finnes en del frie midler gjennom eksisterende prosjekt, for eksempel Helse i Plan og Fysak mv.

Jevnaker

Med forankring i *Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2011-2014* er det bevilget kr 50 000,- i 2011 og kr 100 000,- for henholdsvis 2012, 2013 og 2014 til formålene turkart, WEB-kart og skilting.

Lunner

Det er bevilget kr 30 000 hvert år for 2010 – 2012.

Kostnadsoverslag

Se vedlegg for detaljert overslag for den enkelte kommune.

År	2009	2010	2011	2012	2013
Totalsum prosjekt	63000	31000	358000	324000	327000

Gevinst Folkehelse – Helse for hele befolkningen

Gir befolkningen mulighet til å benytte nærmiljøet og naturen – der de lever og er!

Søknad om Partnerskapsmidler

På bakgrunn av prosjektbeskrivelse, kostnadsoverslag og framdriftsplaner søkes det Regionrådet om Partnerskapsmidler i størrelsesorden **kr 50 000 i 2010, kr 150 000 i 2011, kr 100 000 i 2012 og kr 200 000 i 2013**. Siste års kostnader avhenger av om det skal trykkes kart – ikke bare WEB-kartløsning.

Vedlegg:

- Kostnadsoverslag
- Framdriftsplaner